

DARBININKAS

XLI NR. 57

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

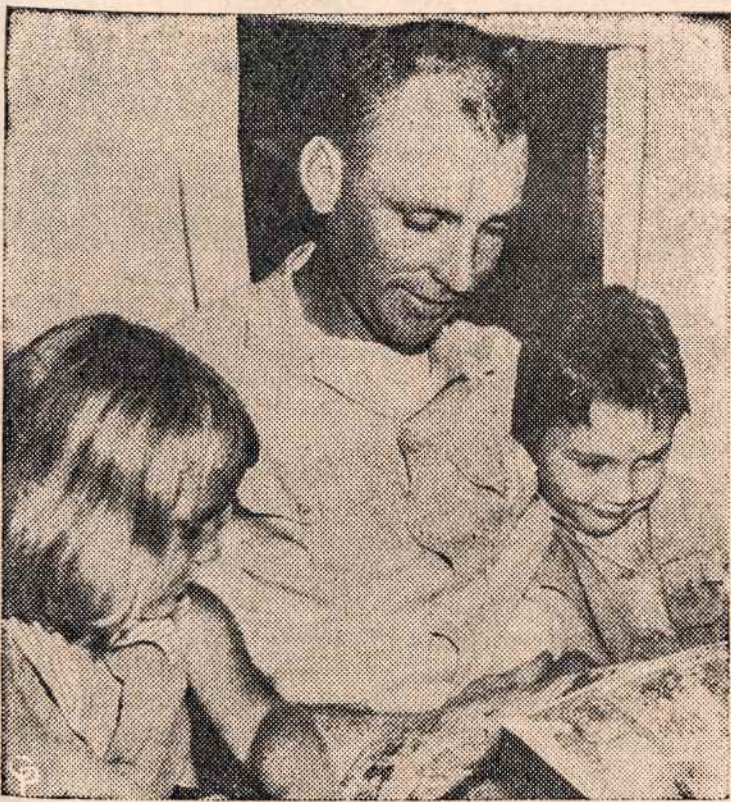
ANTRADIENIS - TUEDAY RUGPJŪTIS - AUGUST 7, 1956 M.

Redakcija — GLenmore 5-7281
Administracija — GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

Anglija ir Egiptas mobilizuoja

EGIPTO PUSĖJE — KOMUNISTINIS BLOKAS IR NEUTRALIEJI, O AMERIKA?

SERŽ. McKEON po teismo skaito komikus savo dukrelei Becky 5 metų ir jos draugai. Šiom dienom Becky susilauks dar naujo broliuko ar sesytės.

Seržantui davė devynis mėnesius

Seržanto McKeono byla baigta. Truko 20 dienų. Už teismo stalo susėdę 7 teisėjai išklusė 36 liudininkų, kuriuos pristatė prokuratura, o iš daugelio gynybos liudininkų teismas atsisakė pašaukti net 22. Seržantas McKeon, kuris treniravo naujokus marinus, balandžio 8 naktį taip įvedė savo dalinį į balas, kad šeši iš jo nuskendo. Dėl to teisme McKeon ir yra kaltinamas kaip tų žmonių mirties priežastis, kaltinamas žiauriai elgėsi su naujokais, kaltinamas gėres kareivinių draudžiamame rajone ir net naujokų akivaizdoje "vodką" ir neblaivus vadavęs naktiniam žygiui.

Liudininkai rodė, kad seržantas tam ir kitam sudavęs per veidą. Bet jie pripažino, kad neskaudžiai, ir šiaip palankiai atsiliepė apie jo santykius su naujokais. Marinių buvę dalyviai, herojai, viršinininkai stėjo McKeono pusėje, tvirtindami, kad naktiniai žy-

giai yra būtini ir kad marinių tarnyboje svarbiausias reikalas yra drausmė. Jų akys McKeonas buvo tos drausmės atstovas, ir dėl to jie net apgailėstavo, kad jam buvo iškelta byla, Anksčiau būdavo didesnių nelaimių, bet bylos nebuvo keliamos. Tačiau ir jie negalėjo apginti fakto, kad McKeonas vartojo "vodką" net tarnybos metu.

Rugpjūčio 4 buvo paskelbtas teismo sprendimas, gana artimas lauktajam: už gėrimą pareigų metu ir draudžiamose vietose, taip pat už nerūpestingumą kitų asmenų saugumo reikalui McKeon baudžiamas 9 mėnesiais kalėjimo ir paskui šalinamas iš kariuomenės. Dar gali būti apeliuojama.

● **Motociklų rekordą** laimėjo vokiečių Wilhelm Herz, padaręs valandai vidutiniškai 210 mylių. Lenktynės įvyko Amerikoje Utah valstybėje. Lig šiol rekordas buvo 185 mylios.

● **Pieno trys** firmos savaitės gale jau buvo pasirašiusios sutartis su darbininkais. Pasiūlymas ir kitos. Jų buvo 12, kuriuose ejo streikas, trukęs 35 dienas. Sutartys pasirašytos trejiem metams. Vidutiniškai darbininkai gavo valandai 45,6 cent priedą.

● **Kipro saloje** ir Amerika turi savo "igulą" — 22 puskarininkius, kurie nenešioja nė karinių drabužių, nesikiša į viešąjį šalies gyvenimą. Jie skirti konsolato ir radijos stoties apsaugai.

● **Maskvos Pravda** aštriai užpuolė Prancūzijos socialistų delegaciją, kuri lankėsi Rusijoje, kam jos nariai neteisėtai atvaizdavo gyvenimą Sovietuose. O tokias socialistų delegacijas Maskva pasikvietė ir iš Belgijos, Švedijos.

● **Persijos Mosadegha**, buv. min. pirm., atsėdėjęs trejus metus kalėjime, paleido. Jis buvo nuteistas už norą nuverstį šachą, kada tas reikalavo iš jo atsistatydinti. Dabar primename, kad panašus likimas gali ištikti Egipto Nasserį. Ir Mossadeghas ir Nasseris ejo prieš anglų naftą ir atramos išėjo Maskvoje. Palestas, tai kalbama, kad Sovietų jėgos jau grasina pralenkti Amerikos jėgas. Reikia sudaryti palankią opinią pinigams iš Kongreso gauti. Kai biudžetas jau priimtas, kalbama apie Amerikos nepralenkiamą galybę visuomenei nuraminti.

Konfliktas dėl Sueso kanalo virsta aštriu Rytų - Vakarų klausimu. Jam spręsti Anglija kviečia tarptautinę konferenciją Londone rugpjūčio 16. Iš 24 pakviestųjų jau sutiko dalyvauti 16.

Ar dalyvaus Sovietų Sąjunga ir Egiptas, dar neatsakė.

Tik sovietų spauda rugpjūčio 5 jau aštriai kritikavo, kad negerai konferencija šaukiama. Manoma, kad Sovietai reikalaus pakviesti ir kom. Kiniją.

UZ TAIKINGĄ SPRENDIMĄ

Konfliktas dėl Sueso kanalo suskaldė valstybes vėl į dvi grupes — už Egiptą ir prieš Egiptą. Už Egiptą pasisakė ne tik Sovietų Sąjunga ir kom. Kinija, bet ir visi arabai. Net anglų didžiausi draugai Irakas pasisakė remia Egiptą. Taip pat Lebanonas ir kiti. Kaire šaukiama tam reikalui arabų konferencija.

Indija pasisakė už taikingą Sueso klausimo sprendimą. Sovietai taip pat. Taikingo sprendimo siekia ir Amerika, nepritarinama ginkluotam. Atsverti Eisenhowerio vyriausybės šitam nusistatymui bent

sen. McCarthy pasisakė spaudai už kanalo užėmimą ginklu. Esą tai nereikštingo karo, nes Egiptas nedrįstų kariuoti, jei Anglija ir Prancūzija paremtų Ameriką.

Indija siūlysi vietoj Londono Zenevą. Izraelis jau pareiškė protestą, kad jis nekvičiamas.

Vengrai sulaukė Amerikos lėktuvą

Vengrija pareiškė Amerikai vėl protestą rugpjūčio 3 prieš Laisvosios Europos siunčiamus propagandinius balionėlius. O rugpjūčio 5 neleido pakilti iš aerodromo Amerikos transporto lėktuvui, kuris buvo atvykęs pasiimti Amerikos atstovo ir jo šeimos, perkeliama iš Vengrijos į Ecuadorą. Aiškino, kad ore yra balionėlių ir lėktuvui skristi pavojinga. Amerikos atstovas tada išvyko automobiliu į Vieną. Tik po kelių valandų lėktuvui buvo leista pakilti, ir jau iš vienos atstovas galėjo pasinaudoti lėktuvu.

PLIENO YRAI su šypsniomis grįžta į darbą po streiko Gary. Ind.

Švedai privertė Sovietus šnekėti

Švedai nenustoja kalbėti apie vieno savo diplomato paslaptį dingimą — apie Raoul Wallenberg, kuris buvo pasiūstas į Budapeštą prieš 11 metų ir ten dingęs.

Raoul Wallenberg buvo augęs Amerikoje, baigęs Michigano universitetą 1935, bet Švedijos pilietis. Grįžęs į Švediją buvo vienos firmos užsienio skyriaus vedėjas. 1945 jis buvo oficialiai paskirtas Švedijos atstovybės Budapešte trečiuoju sekretorium ir iš Amerikos karo pabėgėlių įstaigos gavo pavidimą rūpinis Budapešte žydais, duoti jiems drabužių, parūpinti pasus iškeliauti į Švediją — jis pats nebuvo žydas. Atėję į Budapeštą sovietai Wallenbergą suėmė, apkaltino jį nacių šnipu, ir paskui jį dingę. Sovietai iš pradžių prisipažino jį turį, paskui užsigynė. Bet švedai kiekviena proga kalbėjo sovietams apie savo dingusį diplomata. Kalbėjo apie jį ir Švedijos ministras pirmininkas Erlanderis, šiemet balandžio mėn. lankėsis Sovietuose. Sovietai ža-

dėjo ištirti. Bet nieko nebuvo girdėti nė praėjus mėnesiui. Kai gegužės mėn. Stockholme atsilankė Sovietų parlamentariai, žurnalistai ir vėl priminė Wallenbergą. Kai sovietai prašė daugiau žinių apie dingusį diplomata, švedai pažadėjo išleisti baltąją knygą. Liepos mėn. apie ją laikraščiai ėmė rašyti net vedamuosius.

Tai paveikė Sovietus. Norėdami, kad nebūtų varoma propaganda prieš juos neutrūčioje Švedijoje, pavedė savo atstovui Stockholme pranešti, kad Sovietų vyriausybė, kiek tik galės, greičiau surinks žinias apie Wallenbergą ir jas praneš Švedijai.

Svedų spaudoje buvo parašyta, kad karo belaisviai esą Wallenbergą matę koncentracijos lageriuose. Dabar spėja, kad gali Sovietai pranešti apie jo suėmimą ir kaltę versti Stalinui ir Berijai, nes jie jau teisintis negali.

Tačiau neatlaidus švedų spaudos reikalavimas, matyt, nervina sovietus ir verčia skaičiuoti su viešąja opinija.

Sveicarija atsisakė konferenciją Zenevoj priimti.

TACIAU ANGLIJA PASKELBĖ MOBILIZACIJĄ 20,000 VYRŲ

Rugpjūčio 5 rinktinę parašutininkų brigadą 1000 vyrų pasiuntė į Viduržemio jūrą. Kareiviai išvyko su šūkiu prieš Nasserį, išrašytais ant pabūklų. Rengiami išsiųsti ir kiti daliniai. Prancūzai tekalbėjo aštriai prieš Nasserį, bet ne prieš egiptiečių tautą.

EGIPTAS TAIP PAT PASAUKĖ ATSARGINIUS,

daugiausia specialistus. Darbo sąjungos su 1 mil. narių, o taip pat 2000 moterų pareiškė pasiryžimą "aukoti savo kraują". Nasseris tebeveda derybas su Sovietų atstovu Kisielovu ir taip pat su Indija, kad Egipto žygius paremtų.

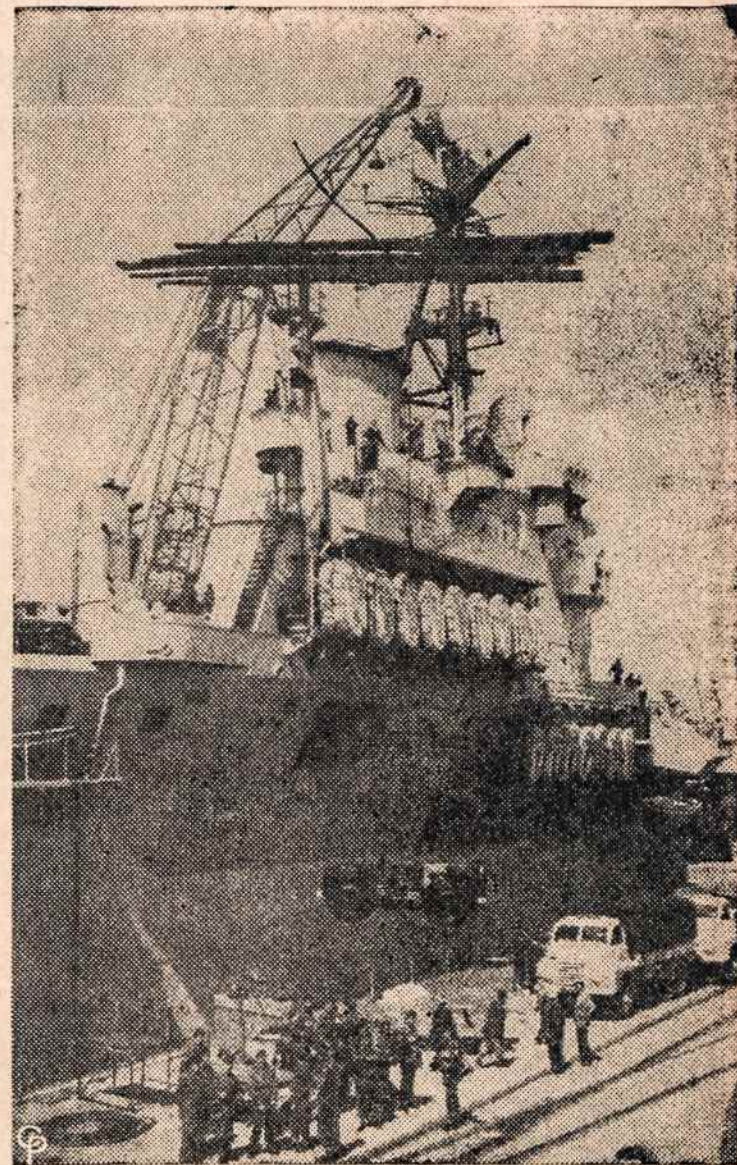
Syrijos vadai skelbia, kad kilus karui bus nutrauktas naftos tiekimas, kuris eina per Syrijos žemę vamzdžiais. Anglų kompanija, kuri pumpuoja naftą Irake, gauna tais vamzdžiais per metus 25 mil. tonų.

SUESO KANALAS PRIDARĖ BĖDŲ OLANDIJAI

Indonezija, išgirdusi apie Sueso kanalo nusavinimą Egipte, nusprendė nemokėti skolų Olandijai. O tų skolų ji turi 4 milijardus dol.

● **Amerikos karinis pasitarimas** Romoje numatė, kad į vakarų Vokietiją reikia siųsti Amerikos tik rinkinius karius ir rūpestingai tom sąlygom paruoštus.

● **Iš Vengrijos ir Čekoslovakijos** rugpjūčio 4 atbėgo į Austriją 23 žmonės pro sargybinių kulkas.

ANGLŲ LAIVAS THIESUS gabena kariuomenę į Sueso kanalo artumą.

Austrai reikalauja iš Sovietų

Austrijos buvusių karo belaisvių sąjunga iškėlė Sovietų atstovui Smirnovui protestą, kuriame reikalauja paleisti 8000 Sovietų Sąjungoje dar laikomų karo belaisvių. Tame pat rašte mini, jog pereitais metais koncentracijos lageriuose kilusių maištų metu buvo nužudyta 1300 belaisvių ir apie 3000 sužeista. Neramumai buvo Norilске, Kengire ir truko 3 mėnesius. Juose dalyvavo 25,000 belaisvių. Norilsko lageriuose, į rytus nuo Jenisejaus upės, MVD nužudė daugiau kaip 800 belaisvių ir apie 2000 sužeidė. Dar anksčiau sukilimas buvo Kengir stovykloje ir ten buvo 500 užmuštų ir 1000 sužeistų. Sukilimai buvo malšinami tankais.

Apie 1500 belaisvių, kurie dalyvavo sukilimuose, buvo išsiųsti į Kolymą.

Sukilimas Norilске prasidėjo, kai buvo nušautas vienas iš belaisvių. Lagerio belaisviai reikalavo, kad sargybinis būtų nubaustas, Derybos su administracija nieko nedavė. Tada griebtasi sukilimo. Jam vadovavo Kuznecovas, buvęs raunosos armijos pulkininkas, tarnavęs Vokietijoje, bet Stalinui buvo atleistas ir išsiųstas į lagerius.

● **Viceprezidentas Nixonas** savo rinkiminėse kalbose pasisakė prieš appeasementą, nes nuolaidos agresorių veda į naujus reikalavimus.

● **Kinijoje taifūras** paliko apie vieną milijoną žmonių be pastogės.

● **Anglijoje nepasitenkinimas**, kad Amerika nepakankamai remia Angliją kanalo reikalu.

● **Amerika atšaukė Egipto pinigams** Amerikoje suvaržymus.

OPTIMISTAI IR PESIMISTAI POLITIKUOJA

Ir tarp lietuvių kilo didesnio susidomėjimo: ar prie Sueso kanalo išlipešnos karas ar ne, "Optimistai", vadinasi, tie, kurie tikisi, kad kas nors čia pasidarys naujo, kas pastūmės pasaulio įvykius riedėti toliau, samprotauja:

anglai savo naftos interesus gins iki paskutiniosios, nors ir karui; prancūzai jiems pritar, jei tik jiems pasiseks įtraukti į karą Amerikos kariuomenę, nes svetimšalių legionas užimtas Alžire;

sionistai - žydai parems karą sugniužinti Egiptui, nes juo toliau Egiptas ginkluosis, juo didesnis bus Izraeliui pavojus; dabar su juo atsiskaityti geriausia proga;

Iš antros pusės — Egiptas nenusiels, nes tai kylanti tau-

Kariaus ar ne?

konferencija nepasisektų. Tai gi turi būti užglostyta...

ta, kurios ambicijos ir entuziazmas yra didesnis nei jos faktinės pajėgos, o jas tvirtai stiprina Sovietai ir visos arabų užnugaris;

Sovietam atėjo puiki proga laimėti antrą frontą prieš Europą, spausti iš pietų Europos "kapitalistus" ir tokiu būdu juos apsupti.

Taigi "optimistai" jau mato pilstant paraką ir galandant peilius antram Korėjos karui, kiti pavadina antram Dienbienphu.

"Pesimistai", kurie mano, kad Europos puvimas eis ir toliau "normaliu keliu", pamažu, rūgstant, nykstant; jie netiki karą galimybę. Jie samprotauja:

Sovietai kursto Egiptą, kol karo dar nėra; bet jei tik karas jau grėsytų tikrai, jie trauksis ir prilaikys Egiptą, nes karas jiems dar nenaudingas;

Anglija ir Prancūzija nepabūgtų ir vienos kariauti, jei Amerika tam bent pritartų. Bet Amerika tam priešinga. Eisenhoweris nori būti "taikos prezidentas" ir visus konfliktus užglostyti, kad tik būtų "ramybė". Visa Dulles kalba per televiziją dėl to buvo priešinga ginkluotai reakcijai ir pilna tikėjimo, kad konfliktas bus išlygintas taikiu būdu. Jis net neprileidžia galimybės, kad

Tokiose aplinkybėse šaukiama tarptautinė konferencija Sueso kanalo kontrolei apsvaistyti. Pirmas klausimas: ar joje dalyvaus Sovietai? Jie tvirtino, kad Egiptas nacionalizavo kanalą teisėtai. Tai gi neturėtų dalyvauti konferencijoje, kuri tam Egipto kanalui uždėtų kontrolę. Tačiau jie taip seniai siekia sau teisės dalyvauti sprendimuose dėl Viduržemių jūros, kad jie vargiai atsakys nuo dalyvavimo. Ar dalyvaus Egiptas? Grasina nedalyvausias arba tyli. Jeigu nedalyvautų, tai dar nereikia karo. Tai reikš praktiškai Egipto didesnę užsipašymą. Jei nedalyvautų, konferencija į Egiptą kreipsis, kad jos nutarimus jis priimtų. O kad sutiktų priimti, angliai barškina ginklais: mobilizacija ir kitos karinės priemonės yra argumentai, kurie paskatintų Nasserį "laisvai" priimti konferencijos nutarimus. Tam pat mobilizuoja ir Nasseris.

Amerika eina kitu keliu — ji žada gerai apmokėti Egiptui. Dėl to Dulles ir kalbėjo per televiziją, kad konferencija turi atsižvelgti į Egipto suverenumą, į Egipto ūkinis reikalavimus. Egiptas, kuris visą triukšmą pakėlė dėl pinigų, bus kompensuotas gausiai. Ir tai reikš jo laimėjimą — ūkinį išsivadavimą iš anglų prancūzų kompanijos.

Tai nebuvo svajotoji tautos atstovybė

"Nerasi rūmų, kad nebūtų dūmų" pradeda autorius skyrį apie "Tautininkų seimą" ir toliau aprašo

savo pastangas prikalbėti prezidentą, kad sušauktų seimą.

"Analizuodamas birželio mėnesio (1934 sukilimo Red.) įvykius, taip skaudžiai palietusius kariuomenę, pakirtusius jos drausmę ir sudemoralizavusius daugelį net labai gerų karininkų, be kito ko, buvau priėjęs ir tą išvadą, kad viena iš gilesniųjų tautos atstovybės buvo — nebuvo Lietuvoje tautos atstovybės. Juk birželio įvykių šūkis buvo:

"Verskim Tūbelio vyriausybę!"

"Kodėl? Todėl, kad ji buvo padariusi kai kurių klaidų. Todėl, kad niekas nekontroliavo vyriausybės ir ji buvo atsakinga tik prieš Respublikos Prezidentą, kuris taip pat negalėjo jos kontroliuoti. Todėl, kad nebuvo jokio kito valstybinio organo, su kuriuo vyriausybė galėtų pasitarti, kuris jai padėtų, o jei reikia, tai viešai ir pabartų, kuris kontroliuotų vyriausybę ir reikalautų darbų atskaitomybės..."

"Daug kartų dėsčiau Respublikos Prezidentui šias savo mintis ir įrodinėjau, kad neturiu nė mažiausio noro kištis į Lietuvos vidaus politikos reikalus ar aplamai politikuoti, bet kad aš liečiau tuos reikalus, išeidamas tik iš kariuomenės reikalų ir nuoširdžiausiai norėdamas sutvarkyti kariuomenę taip, kad joje daugiau niekad nepasikartotų nei 1926 metų gruodžio 17-osios dienos nei 1934 metų birželio 6-osios dienos įvykių..."

"Po kelių ilgesnių pasikalbėjimų tokiomis temomis, Respublikos Prezidentas sutiko beveik su visomis mano mintimis. Pirmiausia jis sutiko su mintimi, kad blogos nuotaikos krašte veikia ir kariuomenės nuotaikas".

Nuotaikos krašte tikrai nesitaikė.

"Daug kas manė, kad tautininkai vieni valdys kraštą tik trumpą laiką ir paruoš dirvą jėgti į vyriausybę ir kitų politinių grupių atstovams. Ta-

Netolimoji praeitis gen. St. Raštikio atsiminimuose

Yra dvi progos sustoti prie gen. Stasio Raštikio: jam kitą mėnesį (rugsėjo 13) sueina 60 metų amžiaus, o antra dar didesnė progą — šiomis dienomis pasirodė knygos rinkoje jo atsiminimų pirmas tomas (700 puslapių), vardu "Kovose dėl Lietuvos". Knygoje vaizduojami jo asmenys ir visuomenės gyvenimo įvykiai, kuriuose jam teko dalyvauti ar būti liudininku. Knyga skaitoma lengvai, patraukliai. Ji atskleidžia eilę nujauštų, bet mažiau žinomų epizodų iš Lietuvos valstybinio gyvenimo užkulisių. Atskleidžia ramiai, objektyviai, su tinkama pagarba kitam žmogui, bet su visu atvirumu.

Užuot toliau kalbėję "apie knygą", duodam ištraukom kelis epizodus iš pačios knygos.

Jo nuomone, tautininkai susispietę ne į politinę partiją, bet į tautininkų sąjungą, o tai esąs didelis skirtumas, nes sąjunga nesanti partija. Aš negalėdavau to suprasti, kaip ir dabar nesuprantu.

"Jei atskiri karštesni tautininkai, ypač jaunatietiviai, buvo aiškūs itališko fašizmo šalininkai, tai to negalima pasakyti apie jų šefą A. Smetoną. Bent iš savo asmeninio kontakto su juo aš negalėčiau to pasakyti ir nebuvau to pastebėjęs. Smetonos svajonė buvo padaryti taip, kad visa Lietuvos tauta susiburtų apie tautininkų sąjungą ir apie savo tautos vadą A. Smetoną. Keletą kartų jis pabrėžė man, krašto apsaugos ministro akivaizdoje, kad Lietuvoje esą tik du asmenys, kurie galėtų suburti visą tautą ir jai vadovauti — tai A. Smetona ir J. Tūbelis. Tokio klausimo aš niekad ne-

diskutavau, nes man buvo nepatogu ir tai buvo ne mano reikalas. Aš įrodinėdavau tik reikalingumą tautos atstovybės, seimo...

...Pagaliau vieną ketvirtadienį, kada krašto apsaugos ministeris ir aš buvome nuvykę pas Respublikos Prezidentą tarnybinio pranešimo. Prezidentas pasakė, kad jis tarėsi su kitais ir pagaliau padaręs išvadą, kad seimas esąs tikrai reikalingas ir todėl netrukus būsiąs išleistas seimui rinkti naujas išstatymas, ir seimas būsiąs išrinktas."

"Prezidentas išlaikė savo žodį.

1936 m. rugsėjo 1 d. naujas seimas susirinko. Tačiau tai buvo ne tikra tautos atstovybė, bet tik tautininkų seimas. Tai buvo dar vienas naujas bandymas sustiprinti vienos partijos vyriausybę. Toks seimas negalėjo nuraminti krašto. Opozicijai buvo duotas naujas įrodymas, kad tautininkai nemano įsileisti į valdžią kitų netautininkų politinių grupių...

"Ne apie tokį seimą aš galvodavau, kalbėdamas su savo ministrais ir Respublikos Prezidentu. Nebūdamas politikas, aš vis tik vaizdavausi seimą, kaip tikrą tautos atstovybę, pačios tautos tiesiogiai išrinktą, bet ne apskričių viršininkų, savivaldybių, vidaus reikalų ministerio ir vienos politinės partijos pasirinktą.

"Tautininkų seimas nepripažino tautos atstovybės nuotai-

DARBO SVENTEI (Labor Day) išleidžiami pašto ženklai. Vaizdas painotas iš Darbo Rūmų ornamentikos. Rūmai statomi Washingtono.

kų pagerinimo. Todėl, tam seimui susirinkus, ne vieną kartą nuoširdžiai apgailestavau savo buvusias pastangas, nes po įvykusio fakto jos man atrodė ir nereikalingos ir nenaudingos ir neatnešusios jokios naudos kariuomenėi.

Tai buvo ne mano svajotoji lietuvių tautos atstovybė, bet tik lietuvių tautininkų seimas". (b. d.)

ALUMINIJAUS DARBININKŲ STREIKAS

Dviejų didžiausių aliuminijaus gamyklų darbininkai sustreikavo. Reikalauja pakelti atlyginimus panašiai kaip plieno darbininkams. Streikuoja apie 2000.

! BEPROCIŲ NAMUS NE TĄ ĮKISO

Arrchus mieste buvo atgabentas į psichiatrinę ligoninę gydytojas Karl Stevard. 43 metų, kuris 372 pacientus parskiepjo nuo polio ligos... difterito serumu, nes matė, kad jam serumo nuo polio jau mažai likę... Į psichiatrinę ligoninę reikėjo gabenti ne jį, o tuos, kurie sugalvojo jį į ligoninę, ne į teismą gabenti.

PARTIJA DEMOKRATŲ PARTIJOS VIDUJE

Demokratų partijos viešųjų reikalų komiteto atstovai padarė savo susirinkimą. Jie numato sudaryti bloką, kuris gintų partijos konvencijoje, kaip jie vadina, pietines teises. Čia pietinių valstybių demokratai išskiria nuo šiaurinių savo pažiūrom ir baltųjų bei spalvotųjų santykius.

PATENKINTI VISI TRYS: Eisenhoweris, Stassenas (viršuje) ir Nixonas (apačioje). Kodėl patenkinti? Paskaitykite apačioje.

DOVANOTI NEGALIMA PAKARTI

Anekdotas skelbia, kad tokis sprendimas buvęs paskelbtas caro teisme vienam iš teisiųjų. Teismas išaiškino, kad kaltinamajam negalima dovanoti ir kad jį reikia pakarti. Bet teismo raštininkas tyčia ar netyčia kabieli padėjo žodžio "dovanoti", ir tokiu būdu pakeitė visą teismo sprendimą, nusikaltėlį išgelbėdamas.

Panašiai dabar nutiko su prezidento Eisenhowerio pareiškimu spaudai apie Nixoną ir Stasseną. Korespondentai

prisispyrė teiravosi, ar Eisenhoweris pasisako už Nixoną ir viceprez. ar už ką kitą. Bet Eisenhoweris išgyrė Nixoną, išgyrė Stasseną ir aiškiau atsakymo nedavė. Jis neparasė kablelio, nuo kurio priklauso vieno ar kito likimas. Pasielgė gudriai, patenkindamas abidvi puses. Dabar Nixono šalininkai ir Stassenas patys įsideda kablelius į Eisenhowerio žodžius ten, kur jiems patinka, ir abeji džiaugiasi, kad Eisenhoweris palaiko jų pusę. Dėl to ir viršutiniams paveikslė abeji tokie patenkinti.

TAUTOS IR ŽMONES

Londono PEN klubo nariai, nuotaikos pagauti, svarstė, kas nutiktų, jei trys žmonės — du vyrai ir viena moteris — pakliūtų į negyvenamą salą. Išvados buvo tokios:

jei bus ispanai, tai vienas vyras užmuš antrą;
jei bus italai, tai moteris nudobis vieną iš vyrų;
jei bus vokiečiai, tai jie sušauks posėdį klausimui iš pradinių apsvarstyti;
jei bus anglai, tai nieko neįvyks, jeigu vienas kitam nebus pristatyti;

Įtikinantys pavyzdys

Anglijos hercogas Pilypas karalienei Elzbietai II vyras, apklankė karo mokyklą ir kalbėjo: "Jūrininko gyvenimas yra kietas, bet jis kartais duoda gero pasisekimo. Yra visa eilė jūrininkų, kuriems gyvenime gerai pasisekė — pavyzdžiui man".

O kad būtų kelias atžal

Kas lankėsi Maskvoje, matė ir anglų pabėgėlius diplomatus Burgess ir Maclean. Juodu esą dabar vienijasi. Jiem Maskva dar moka, bet jų patarimais nebesinaudoja. Nuvyko į Maskvą Burgess motina. Kai niekam jie nerūpi, kas besirūpins, jei ne motina.

Taip pat demokratas

Is Saudi Arabijos biudžeto matyt, kad už naftą gaunama pajamų 135 mil. svarų. Is kurių gyventojų reikalav tenka tik 10 mil., nes viska suryja karaliaus dvaras.

JEIGU NEDUOSI PINIGŲ, TAI SAKYSIU...

Pagalba užsieniui... Su ta pagalba dabar lenktyniuoja Amerika ir Sovietai, katras duos daugiau. Davimas išlepino tuos, kuriems duoda. Sudarė juose įsitikinimą, kad jie daro malonę, jeigu duodamus pinigus ima;

O kad neatrodytų, jog jie turi būti dėkingi tiem, kurie pinigų duoda, tai reikia juos pakolioti.

Jeigu koliotum ir dėl to jie pirigų neduotų, tai reikia juos apšaukti nusikaltėliais...

Auga nauja ir keista moralė santykiuose tarp tų, kurie duoda ir kurie ima. Juos iliustruoja atskiri pavyzdžiai.

AS ESU NEUTRALUS, BET DEL VISO DUOK SEN...

Prieš trejus metus neutralios Burmos socialistinė vyriausybė atsisakė priimti Amerikos pagalbą. Ji žadėjo derėtis su komunistiniais kraštais dėl mainų prekybos.

Keisti santykiai politikoje tarp "duodančių" ir "imančių"

JŪS NEDUOKITE, O JŪS PRASYKITE, KAD DUOTŲ

Prancūzai neleido, kad amerikiečiai turėtų tiesioginio ryšio su arabais. Visi pinigai turėjo eiti per Prancūziją, o jau pastaroji samdė arabus ir organizavo už Amerikos pinigus darbus.

Nesenai Paryžiuje į Amerikos atstovą Douglas Dilloną kreipiasi Tuniso min. pirm. Bourguiba. Išdėsto, kad per dvejus metus buvo blogas derlius ir 400.000 bedarbių tunisiečių badauja. Tunisiui reikia kviečių. Dillonas žino, kaip prancūzai jautrūs, kad amerikiečiai tiesiogiai neremtų arabų ir nesikištų į vidaus reikalus, klausia, ar Bourguiba svarstė tuos reikalus su Prancūzijos vyriausybe. "O taip, — atsakė Bourguiba, — kaip tik finansų ministeris Paul Ramadier man ir patarė kreiptis į amerikiečius".

JEI NEDUOSI, TAI ESI ISNAUDOTOJAS

Vakarų Vokietija pažadėjo Jugoslavijai 74 mil. dol. paskolos. Titas nuvyko į Maskvą ir kalbėjo apie dvi "suverenines" Vokietijas, vadinamas, prieš vakarų Vokietijos interesus. Tada Vokietijos parlamentas atidėjo paskolos patvirtinimą. Jugoslavijos laikraštis "Politika"

dėl to sušuko: "Tai šantažas!" Bet Vokietijos vyriausybė to nenusigando ir ryžosi palaukti, iki Titas tiek pat garsiai pakalbės, kad jis nepripažįsta kom. Vokietijos, kaip jis buvo kalbėjęs apie jos "suverenumą".

Panašiai iškoliojo Egipto spauda Ameriką, kai ji nedavė paramos užtvankai: išnaudotojai, imperialistai ir tt. Tai panašu į aną gatvės berniuką valkatą, kuris sekė paskui džentelmeną ir kartojo: "Jei ponas neduos man 10 centų, tai seksiu per visą gatvę ir šauksiu, kad esi mano tėtė".

NEUTRALUS TAS, KURIS IMA IS ABIEJŲ

Viceprezidentas Nixonas dar neseniai Azijoje išėjo, kad kiekvienas, kuris ima pagalbą iš Sovietų apsižiūrėtų, ar jis nebus pririštas prie Sovietų, Amerikos pagalba, sakė Nixonas, turi padėti išlaikyti nepriklausomybę nuo Rusijos. Tą pareiškimą taip suprato ir atpasakojo "Times" korespondentui vienas Pakistano pareigūnas: "Mr. Nixon sakė, kad Sovietų pagalba mus padarys satelitais. Paskui jis sakė, kad jei mes imam pagalbą iš Rusijos, tai jūsų pinigai padės mum nevirsti Rusijos satelitu. Ką atsakys į tai gerai reikala suprantas žmogus? Jis Rusijai sakys: 'Prašau, duokite man šimtą milijonų'. Paskui jis sakys Amerikai: 'Taip, aš mielai (Nukelta į 3 psl.)

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusei metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIŠ
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūria. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Su kokiū maršu pasitinkam jaunuosius?

Lietuvoje laisvės laikais buvo plačiai pasklidusi knyga "Maršas jaunystei" (1937). Ją parašė kun. Alfa Sušininkas, pats dar deges jaunyste. Kaip ir poetas Adomas Mickevičius, jisai giedojęs giesmę jaunatvei, kuri pasinesusi lauzti ir nenugalimas kliūtis. Jaunystei atrodo visa galima. Tai jaunajai jėgai apibūdinti ir gerąją linkmę ją palenkti autorius ir parašė savo knygą. Jaunam skaitytojui ją taip pristatė:

"Kada jauna širdis jaunu krauju verda, kada mūsų dvasia entuziazmo kupina, žodžiu, kada jaunystė mes gyvename, kada gėlės, gėlių žiedai ne tik sesučių darželiuose, bet ir mūsų sieloje, mūsų dvasioje, visoje jaunoje mūsų jaunystėje žydi, tada į šią žieduotąją jaunystės širdį iškeliauja ši knyga, pasibeldžia, kukliai sustoja, jaunojo žvilgsnio laukia... Tepasiekia šios knygos žiedai žiedeliai tiek linksmas gyvenimo širdis, tiek liūdnas, nežinios prislėgtas, kryžkelėse sustojusios, nebežinančias kur pasukti"...

Tai ir viskas, ko autorius anuomet norėjo rašydamas savo knygą "be jokių pretenzijų". Jam terūpėjo pasakyti, kad šviesios ir galingos jaunystės jėga turi būti pakreipta išminties ir doros keliu. Visa kita susiras savaime.

Po dvidešimties metų ir sunkių išgyvenimų, kai pats autorius jau žilstelėjo, knygą naujai perrašė ir naujai ją pavadinė "Jaunystės maršu" (1956). Jam rodosi naujas vardas geresnis, nes giedama nebe jaunystei, o iš jaunystės pažinimo ir prisiminimų. Jam taip pat pasirodė dabar pridėtinis "pretenzijos", kad jaunystės kelias būtų ne tikiai šviesus bei doras, bet ir lietuviškas. Jisai tai pasako tokiomis naujos įžangos žodžiais:

"Jau praėjo keliolika tremties metų ir kiek dar jų praeis, niekas nežino... O laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių jaunimas auga ir bręsta svetimoje, nelietuviškoje aplinkoje... Jaunystės maršas, iš naujo suskambėjęs svetimoje žemėje, siekia priminti jauniems lietuviams: besimokinant nelietuviškoje mokykloje, nenutolti nuo savo tautos ir išlikti sąmoningais, veikliais lietuviais, besistengiant išugdyti savyje tobulą žmogų ir šventą krikščionį... Darbas Lietuvai laisvinti reikalauja išsimokslinusių ir išsiauklėjusių asmenybių, ir šis darbas netrukus guls ant mūsų jaunimo pečių."

Taigi, "Jaunystės maršas" ateina pas jaunuosius, kad jie pasiruotų ateities darbui, augdami tobulom ir šventom asmenybėm. Tada jos gerai supras savo uždavinius, gerai atliks savo pareigas. Autorių reikia pagirti, kad jis negailėjo savo triūsio naujai knygos laidai.

Kiek kitaip jaunimą sutinka mūsų politiniai ir partiniai veiksniai, kuriems pirmoje vietoje rūpi Lietuvos laisvinimas. Gerai, kad jie traukia jaunimą į tą laisvinimo darbą, bet prastai, kai iš jo nori padaryti tik savo grupės siauras asmenybes. Jaunimo politinimas ir partinimas, kuris vis gyviau reiškiasi, gieda jauniems kitokią maršą. Jame dažnai pasigirsta aidas neapykantos nesavo grupei ir liaupsinimas tik tai savosios.

Norėtusi tikėti, kad jaunimas, paėmęs į rankas naują "Jaunystės maršą", supras kurti ugdymosi linkmę jam sveikesnę ir naudingesnę pačiam lietuvių tautai.

T. GARBUKAS, OFM

PASIRINKTU KELIU

3.

Jiedu broliškai vienas antrą apkabino, sušnibždėjo savo vardą ir pavardę. Tai buvo nepaprastas susipažinimas tragiskose aplinkybėse.

Puolimui aprimus, du lietuviai pasiryžo bėgti į laisvę. Buvo jau tamsi naktis, kai paliko griuvėsius ir atsirado miškelyje. Aplinkui degė gyven-tojų sodybos. Auštant jiedu buvo už Dancigo, ėjo Belgrado kryptimi. Ant kelio Viktoras paspyrė kaž kokį pūpsantį daiktą. Tai buvo purvinas pinigėlis. Atidarius, rasta arti tūkstanties vokiškų markių, fotografija ir ant jos užrašas: Hochw. Dr. Joseph Leinberger, Stettin, Schlosstrasse 1. Viktoras paskaitė, susimąstė ir tarė:

— Žinai, Vincai, tai turėtų būti mums geras ženklas. Bandykime susirasti tą kunigą. Abu pagyveno žingsnius, nes jiedu vis bijojo, kad jų kas

nesulaikytų ir negražintų prie apkasų darbo. Per tas kelias dienas, kol priėjo Belgradą, vienas kitam išsipasakojo savo gyvenimą. Vincas Augulis buvo nuo Rokiškio, paskutiniu laiku mokytojas ir dirbęs įvairiose organizacijose. Viktoras Lūkaskas buvo bebaigišas teisės mokslus. Abu artimai susidraugavo.

Belgrade jiems pasisekė įsimušti į traukinį, kuris važiuavo į Stettiną. Ten buvo vežamos evakuojamos vokiečių šeimos. Buvo pusiau apsiniaukęs rytas, kai išlipo Stettino priemiesčio stotyje. Ieškojimo gatvėje jie rado apgraižtą bažnyčią ir prie jos bevaikštinėjantį kunigą. Jo pasiteiravo:

— Mudu ieškome kun. J. Leinberger. Gal tamsta būsi?

— Taip.

Jiedu pasisakė ešą lietuviai, išbėgė iš karo ugnies ir pakeičė liui radę pamestą pinigėnė. Jone esanti ir fotografija.

Vysk. Pr. Būčys plaukia Suezio kanalu

Spaudoje ir diplomatu rūpesčiuose staiga išliko Suezio kanalo klausimas. Jį iškėlė Egipto vyriausybė, nusavinusi Suezio kanalą ir pasiryžusi užrišti stambaus pelno maišelį visiems šerinininkams, o ypatin-gai anglams, kurių liūtas visada mėgdavo medžiotis grobio net ir tolimiausiose giriose.

Lietuviškuose ar amerikie-tiškuose laikraščiuose besika-itant apie Suezio kanalo ginčą, apie nerviškas diplomatų ke-liones ir pasitarimus, prisime-na mūsų tautietis vysk. Petras Būčys, turėjęs laimės apkeliauti veik visą pasaulį ir palikęs i-domių išpūdžių, kuriuose apra-šo ir savo kelionę per Suezio kanalą.

1928 m. vysk. P. Būčys iš Neapolio išplaukė į Australijos uostą Sydneį, kur turėjo į-vykti 29-sis Tarptautinis Eu-charistinis Kongresas. Sydne-juje dabar susibūrė graži lie-tuvių kolonija, bet tais metais kažin, ar ten gyveno didesnė lietuvių grupė, ar ji rengėsi uoste pasitikti iš Italijos at-plaukiantį savo vyskupą.

Ilgos ir įdomios kelionės į-spūdžius vėliau vysk. P. Būčys išleido atskira knygute, pava-dinta:

XXIX Tarptautinis Eucharis-tinis Kongresas Sydney, Aus-tralijoje.

Chicago, Ill. 1929 m. Iš tos knygutės ir patiekiami skaity-tojams nuotrupų apie vysk. P. Būčio kelionę į Sydneį ir ži-nias apie Suezio kanalą.

NUO NEAPOLIO IKI SYDNĖJAUS

Vysk. P. Būčys, Tarptauti-nių Eucharistinių Kongresų Komiteto narys ir Lietuvos at-stovas, 1928 m. liepos mėn. 29 d. iš Neapolio anglų bendrovės laivu "Orama" išplaukė į Syd-nėjų. Laivas buvęs neperdi-džiausias, tik 20,000 registruo-tų tonų, bet švarus ir geras. Didiesiems laivams neleidžia-ma plaukti Suezio kanalu. Jo ir kitų laivo keleivių laukė ilgas maršrutas:

Neapolis - Suevas - Ceiloras
Sydnėjus - Havajų salos - Los
Angeles - Čikaga - New Yorkas
Neapolis.

Palieka italų gražiai apdai-nuotasis Neapolis, nutolsta Vezuvijaus kalnas, palaidojęs Pompėją, ir laivas "Orama" išsineria Viduržemio jūron. "Jūra buvo visai rami, rašo vysk. P. Būčys. Priešpilisnė mėnuo buvo nusileidęs, bet ne-apsakoma daugybė žvaigždžių švietė tamsiai mėlyname dan-

guje. Lietuvoje vasaros metu retai kada matyti tiek gražių žvaigždžių. Mes dažniausiai žie-mą gauname gėrėtis dangaus skaisčiumu.

Trečiadienio rytą, apie 8 v., atvykome į

Egipto miestą Port Said.

Čia mūsų laivas sustojo ke-lioms valandoms. Daugelis ke-leivių išlipo į krantą pažiūrėti miesto. Miestas nedidelis, bet labai daug reiškia pasaulio jū-rininkystei. Čia prasideda va-dinamasis Suezio kanalas, kuris Viduržemio jūra sujungia su Raudonąja.

Port-Said gali būti apie 30-000 gyventojų. Jis stovi dide-lėje smėlio lygumoje. Laivų ja-mė labai daug, bet daugiausia anglišku. Kanalas iš siaurės į pietus eina tiesus ir lygus, kaip šūvis. Jis iškastas per smiltis, o krantai, kad neslinktų, su-tvirtinti akmenimis.

Mūsų laivas "Orama", kiek pailsėjęs Port-Saide ir pasi-ėmęs žibalinio maisto, pama-žėli vėl slinko kanalu į pietus. Rytiniame kanalo krante į-smėgti ir smėlių stori, buki ir žemi šulai. Ant jų pažymėtos angliškos mylios, padalintos kiekviena į 10 varšų. Angliš-ka mylia mes važiuovome 7 mi-nutes. Dideliems laivams greičiau nevalia važiuoti, kad kran-tai nesugriūtų. Jau ir taip lė-tai važiuojant, laivo sparnai

atitraukia vandenį nuo krantų, o paskui į smarkiai plaka į šonus. Ant kanalo krantų ma-tyti keletas gyvenamų namų. Ypač gražios geležinkelio sto-tys ir kanalo priežiūros butai. Prie namų matyti šuliniai, tvartai gyvuliams, darželis, kiemas.

Regis, ir nepasijutau, kaip mūsų laivas pasiekė tretįjį e-žerą, kuris vadinas Didysis Kartusis, ir sustojo

Suezio mieste ant Raudono-sios jūros kranto.

Dėkoju Dievui, kad jau pa-sibaigė karščiai, kurių laive jokie elektriniai vėdinantai (fėnai) neįstengė sumažinti. Dabar galėsime kiek atspūsti ir pailsėti.

SUEZO KANALO ISTORIJA

Vysk. P. Būčys, kuris visų teisingai buvo vadinamas vaik-ščiojančia enciklopedija", iš kelionių parsiveždavo daugybę naujų žinių ir išpūdžių. Jo akį viliojo svetimų kraštų miestai, muzėjai, pramonės centrai, ža-vėjo nauji augalai, žuvis, žvė-rys ir žvėreliai. Žiūrėkite, kaip jįsai kelionės išpūdžiuose smul-kiai ir kruopščiai surankiojo žinias apie pravažiuotąjį Suezio kanalą, dėl kurio dabar Ame-rikos valst. sekr. pavaduotojas Robert Murphy ir Anglijos min. pirm. Edenas lauko gal-vas. Vysk. P. Būčys rašo:

— Indijos okeano vandenys

CHARLES S. THOMAS, bAV sekretorius karo laivynui, Italijoje, Nettuno mieste, atidaro paniklinę koplyčią amerikiečiam kar-riam, žuvusiam praejusio karo metu, kai iš Afrikos ties Anzio kė-lėsi į Italiją. Dešinėje stovi italų gen. Fiorentino.

— O, tai mano giminačio, — atsідuso senelis kunigas. Paskui tarė ji juos:

— Matau, esate išvargę, gal užeisite bent trumpam. Kur vykstate?

— Į Berlyną.

— Na, ligi traukinio dar yra laiko.

Iš to kunigo patyrėme, kad čia kurį laiką gyveno lietuvis pranciškonas, kuris rūpinosi Pomeranijon atvežtais lietu-vaiais. Jis daug važinėjo po įvai-rius darbo stovyklas.

— Mieli tie žmonės, lietu-vaiai, — pastebėjo kunigas.

Atsisveikindamas padėjo už radinį, aprūpino tolimesnei kelionei pinigais ir maistu, pa-linkėjo sekmes:

— Te Dievas jus laimina!

Kada greitais traukinys švilpė Berlyno link, Viktorui prisiminė Kempiečio žodžiai: "paguoda ateis reikiamu lai-ku". Ji buvo atėjusi, bet kiek reikėjo išskentėti kad ir per trumpą tą laiką. Dabar jis ge-rai suprato, kad į tikros pa-guodos šventovės veda ilgi bai-mės, kančios ir alkio keliai. Ta-da tvirtai pasiryžo: jei reikės dar kentėti, kentėsiu su dar didesniu ryžtingumu ir meile.

Atvykę į Berlyną ir susitikę keletą lietuvių, pasiteiravome

čios ir gyvenimo prasmės pro-blemas.

Taip praėjo vasaros, rudens ir žiemos mėnesiai. Viktoras, mokytojo Augulio įkalbėtas, apsvaustė, nusprendė va-žiuoti į katalikišką Bavariją. Čia susitikę su lietuviais ir pa-sitarę, įstojo į metalo fabriką. Dirbo dėl duonos kėsnio, ap-maštydamai savo praeitą gyven-imą tėviškoje; pasinėkėdavo įvairiais klausimais. Laikas pa-mažu slinko, rankos vis labiau kietėjo nuo sunkaus fabriko darbo, bet jiedu jautėsi paga-liau gyvenę nors ir vargingai, bet laisvo žmogaus gyvenimą.

Pagaliau atėjo 1945 metų gegužės mėnuo. Vokiečių ka-riuomenė kapituliavus, į Re-gensburge nemaža lietuvių buvo apgyvendinta darbininkų nameliuose, priemiesčio raje-ne. Lietuviai mokytojai tuoj susirinko ir įsteigė pradžios mokyklą, vėliau ir gimnaziją — Augulis mokė lietuvių kal-bos ir istorijos. Mokytojo dar-ba jam teko dirbti sunkiose sąlygose. Viktoras Lūkaskas gavo darbą įstaigoje, Vincas ir Viktoras, kaip viengungiai, gyveno kartu prie vienos lie-tuvių šeimos. Kada būdavo laisvi nuo savo tiesioginių pa-reių, sprendavo: darbo kan-

juodamas nenusilptų ir laimin-gai pasiektų savo studijų tik-slą. Jis mane stiprino — taip sau vienas liūdnai galvojo —, o pats nusilpo. Dabar tik vie-na mintis, lyg kokia karštligė, užvaldė Viktorą ir karštai tarė savo draugui Vincui.

— Aš tave turiu pagydyti ir sustiprinti!

Mokytojas Augulis nusišyp-sojo ir širdingai padėjo už tokį juo susirūpinimą.

Vieną spalį mėnesio vaka-rą mokytojas Augulis, skaitęs paskaitą, gerokai sušilo. Iš salės beeinantį jį perpūtė šal-tas rudens vėjas ir jisai sun-kiai susirgo. Antros savaitės pabaigoje ligonis smarkiai pa-blogėjo, gydytojai neteko vil-ties jo išgelbėti. Viktorui atsi-lankius, jis tarė:

— Mielas Viktorai, aš grei-tai užbaigsiu šios žemės gyve-nimo giesmę. Paprašyk kape-lioną...

Viktoras sudrebėjo:

— Ne, tai neturi įvykti.

su Europos vandenimis nesusi-siekia tik per 90 angliškas my-lias. Iš Europos keliaujant lai-vams į Indiją, Kiniją ar Japo-niją, dėl tų 90 mylių reikėdavo sukti aplink visą Afriką ir pa-daryti apie 20,000 mylių ir su-gaisti daug laiko. Šį nepatogu-mą suprato senovės vyrai.

Apie 1400 metų prieš Kris-tų vienas Egipto faraonas iš-kasė kanalą iš Nilo upės į Kar-čiuosius ežerus. Tačiau iš tų ežerų į Raudonąją jūrą reikė-davo krovinius pergabenti sau-sumos keliu, norint juos siųsti į Indiją. Tūkstančių metų pra-ėjus, Egipto valdovas Ptolome-jus Filadelfas įsakė iškasti ki-tą kanalą taip, kad iš Raudo-nosios jūros galima būtų pa-tekti į Nilą, o Nilo upe į Vidur-žemio jūrą ir į Europos vande-nis.

Ir šis kelias buvo ilgas ir ne-patogus. Egipto valdovas Ha-roun al Rašid 700 po Kr. suma-nė daryti perkasą tiesiog iš Viduržemio jūros į Raudonąją. Sumanė, bet nepadarė.

18 šimt. pabaigoje prancū-zų generolas Napoleonas Bona-partė užėmė Egiptą ir ryžosi išpildyti tai, ką Haroun al Rašid buvo žadėjęs. Bet ir Na-paleonas veikiai parvyko į Prancūziją, kur jį pririšo kiti reikalai. Kanalas ir vėl liko ne-iškastas.

Atsirado prancūzų inž. Fer-dinandas Lesseps, kuris iš Egipto valdovo Said Paša 1854 m. išgavo leidimą per Egipto smiltynus ir ežerus iškasti ka-nalą ir Viduržemio jūrą sujung-ti su Raudonąja. Lessepsas sudarė bendrovę, kurios šėrus (akcijas) išpirko prancūzai ir turkai. Po 5 metų buvo pradė-tas darbas. Praėjo vėl penkeri metai (1859—1864), kol baigė kanalo kasimo darbus.

Laivai ėmė vaikščioti tik 1864 m. Egiptas džiūgavo, kad jū kraštą nuosė nuostabusis inžinierių darbas ir šalis tapo didėjimo keleivių ir prekių judėjimo vieškaliu.

Tik džiaugsmas buvo neil-gas. Anglijos min. pirm. Lord Biaconsfield 1875 m. įtikino parlamentą, kad Anglijai rei-kia pirkti Suezio kanalo šėrų. Egipto valdovą diplomatai ver-ste privertė parduoti anglams savuosius šėrus už stambius pinigus, būtent, už 4 milijonus svarų sterlingų arba už 20-000,000 dolerių. Norėdami tu-rėti pilną laisvę Suezio kanale, anglai pradžioj paluosavo Egiptą iš turkų priklausomy-lės, gi paskum patys išplėtė savo valdžią Egipte.

Tokiu būdu egiptiečiai, gau-dam! iš Suezio kanalo daug pelno ir garbės, pateko ang-lams į rankas.

Suezio kanalas yra 90 ang-liškų mylių ilgumo. Sėkliau-sioje vietoje jis turi 31 pėdą gelmės. Siauriausioje vietoje yra 108 pėdos pločio. Kanalo vandens paviršius visur lygus, tik darbininkams daug vargo išlaikyti kanalo krantų slinki-mą, kur smiltys savo didžiule mase grūmoja panaikinti ki-tą inžinierių darbą ir kanalą vėl paversti smėlio jūra.

Čia mūsų simpatiškas ke-liautojas vysk. Petras Būčys deda tašką ir užbaigia Suezio kanalo kelionės išpūdžius. Tik ar jis nujautė, kad po 28 metų Suezio kanale sukels didelį sū-kurį ne geltonosios smiltys, bet

Egipto prezidentas Kasse-ris,

suvaištybinęs Suezio kanalo bendrovę, visą jos turtą per-ėmęs savo valdžion ir prie-bendrovės kontoros durų pa-statęs sargybini, pasipuošusį balta uniforma, šalmu ir dur-tuvu? J. Petrėnas

Jeigu neduosi...

(Atkelta iš 2 psl.)

priimsiu kitą šimtą milijonų iš jūsų, kuris man padės išsisau-goti nuo pavojingų Rusijos 100 milijonų.

Duoti ar neduoti?

Pakalbėjęs apie kilnų labda-ros reikalą, mokytojas klausia: kas geriau — duoti, ar imti?

Vienas iš mokinių atsilepia: "Mano tėtė sako, kad visada geriau duoti". Aiškintojas klausia: "O kas yra tavo tėtė?" Mokinys atsako: "Boksinin-kas".

Gal ir amerikiečiai, norėda-mi "nuboksuoti" duoda pini-gus, Lig šiol vyravo nuomonė: duoti, nepasiant, ar jis remia Maskvą ar Vakarų; jei duo-sim, tai mažiau rems Maskva, jei neduosim, tai visar ant Mas-kvos kėdės atsies. Kita nuo-monė priešinga: neduoti; jei su Maskva eina, tegul ir pini-gus iš jos gauna... Ir šita nuo-monė, "neduoti" stiprėja. Pir-mą sykį "neduoti" buvo pri-taikytas Egipto užtvankai.

Tą stiprėjantį Amerikos Kon-grese "neduoti" pajuto tokie "neutralieji" kaip Tito ir Neh-ru. Jie staiga suglaudė ausis. Tito labai atsargus su žodžiais apie Ameriką, ir Nehru buvo atsargus Brioni konferencijoje. Seni vilkai kurie ima iš abiejų kišenių, gerai žino:

jeigu Amerika nustos davu-si, tai nutrauks davusi ir Mas-kva, M.

kur išbūdavo ilgas valandas, paskendęs giliuose apmąsty-muose. Jam gyvenimas rodė tuščias ir beprasmis. Tik Kris-taus Sekimo knygelė buvo su-raminimu. Iš jos kasdien pa-skaitydavo kelis sakinius ir rimtai apmąstydavo. Susimąs-tydavo ir apie savo praeito gyvenimo dienas, apie tuos gra-žiuosius idejų planus, kuriuos tiek rūpestingai kūrė su savo mirusiu idealiu draugu. Gi da-bar paliko toli jo mieli tėvai ir tėvynė; iškeliavo jo geriausias gyvenimo draugas: nutolo kas-dieninis gyvenimas, žmonės ir daiktai... Sielojosi, kaip jis turis pradėti gyvenimą ir koki kelią pasirinkti? Kiek da jis begyvens? Jo idejos draugas mirė kaip tik tą dieną, kada užbaigė vos 26 savo amžiaus metus. Nors jis dviem metais jaunaisnis, bet kas jam gali už-tikrinti ilgą amžių?

Vieną dieną Viktoras nuėjo į Regensburgo karmelitų vie-nuolyną ir parsinešė to vie-nuolyno istorijos knygą. Iši-skaitė apie grynai mistišką vienuolių gyvenimą. Jis jautė, kad jo širdis labai trokšta to-kiu gyvenimo, ir apsisprendė. Atsisakė iš tarnybos, išdailno savo išgytą, nors ir menką

(Nukelta į 4 psl.)

Apštališkam būry ir riteriškam rūbe

Šv. Igno Loyolos jaunystė

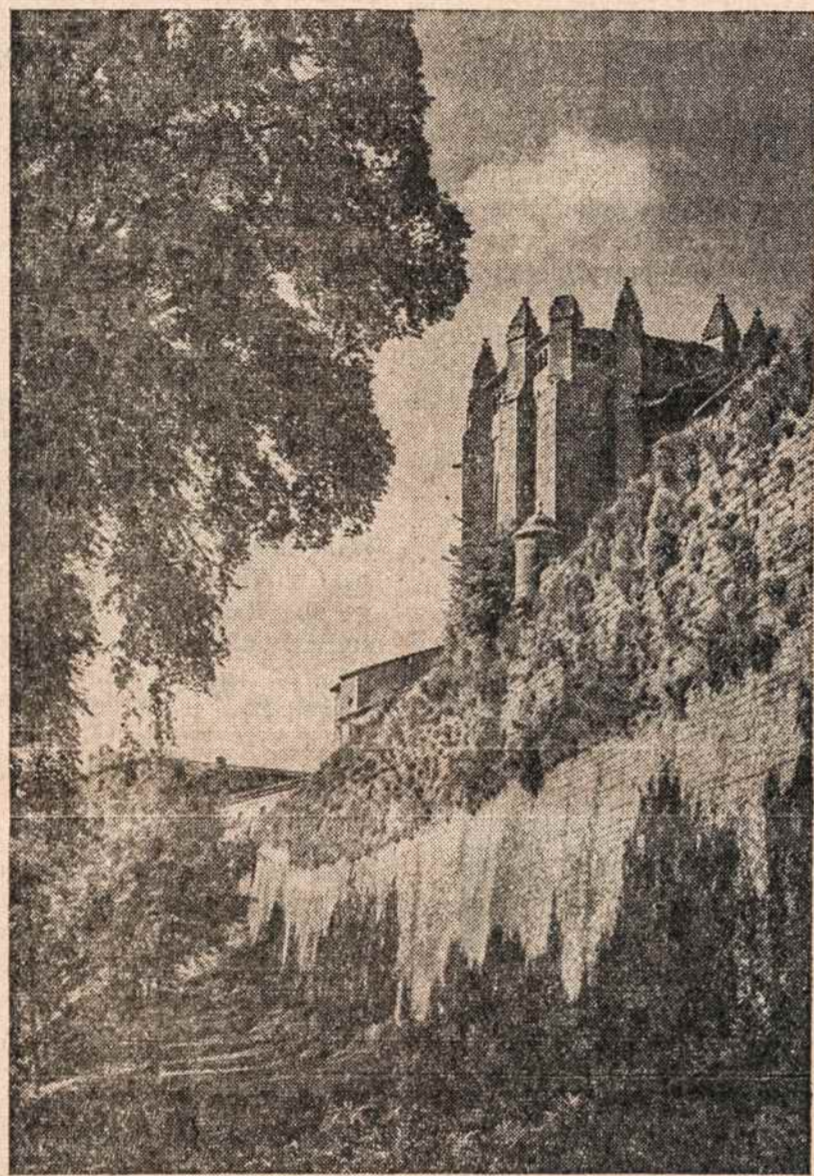
Kalnuotoje baskų žemėje, Ispanijoje, gyveno sena aristokratų giminė, kurios prisiminimai siekė mažiausia 400 metų. Ta giminė visoje Loyolos apylinkėje buvo žinoma savo narsumu ir ištikimumu karališkam sostui. Beltranui de Loyola nebuvo ko rūpintis, kad ir XV amžiu baigiantis, pritrūktų karaliui ginti jo sūnų arba marčių kilmingiems riteriam. Jo šeimoje buvo pakrikštyti 7 sūnūs ir 4 dukterys. Jo žmona Marina buvo taip pat iš aristokratiškos giminės, bet toji kiek daugiau žinojo, kad yra dar ir nežemiškų Karalius, tad statė Jo garbei bažnyčias ir vienuolynus. Taip jau buvo atsitikę, kad i tuos 11 vaikų krovėsi senos riteriškos ir katalikiškos tradicijos.

Nelauktas kūdikis

Bet atsitiko ir tai, ko tėvai nelabai jau buvo laukę — dar vienu krikštynų, kai pirmosios buvo prieš 23 metus. Mat, jei kiekvienai seseriai turėjo būti po du brolius riterius, tai vienai jo trūko. Ir jis buvo Inigo — aštuntas sūnus ir dvylikas kūdikis. Negalėčiau pasakyti, ar visi jie ir užaugo, bet šeimos aritmetika buvo išlaikyta visoje proporcijoje: iš apaštališkojo 12 skaičiaus buvo 8 sūnūs ir 4 dukterys.

Inigo atėjo į pasaulį vieneriais metais anksčiau negu Kolumbas atrado Ameriką, o Ispanijos karalių pora — Izabelė ir Ferdinandas — svienio visą kraštą (1492). Gemant Ispanijos galybei, kurios plotuose sakoma saulė nenusileido, gimė ir Inigo (1491), kurio šventumo ir garso saulė amžiais jau nebensileis.

Pakrikštijo jį Inigu, populiariu baskų vardu. Šis vardas tik panašiai skamba, kaip romėniškas Ignatius, bet ne tas pats. Tik po daugelio metų

PAMPLONOS TVIRTOVĖS sienos ir Barbazono koplyčia, statyta XIV amžiuje.

rie "gyveno ant geležies kalnų, buvo kieti darbe ir nuosaikūs žodyje, ir ta kieta geležimi Ispanijai prikase aukso kalnus". Juos reikėjo paimti kalavijū, kai Ispanija peržengė toli už Atlanto.

Berniukai gyvena įvairiose mokyklos patalpose, mergaitės Putname pas Nek. Pr. seseles. Jos kas rytą atvyksta autobusu į stovyklą. Čia mokyklos koplyčioje vyksta pamaldos, toliau prasideda dienos programa.

Komendantu stovykloje yra Albinas Gražulis, mergaitėm vadovauja Elona Marijošūtė, Stovykla baigiasi rugpjūčio 12. mažiesiems — Nijolė Mekytė.

Inigo taps Ignacu, mūsiškai Ignu, bet tada bus ir toks gyvenimo posūkis, kokį užtinkame tikrai kalnuotame kelyje. Inigo mažas juo bėginėjo, Inigo jaunuolis karstėsi kalnų skardžiais ir Inigo riteris karpojis kardais. Kai jis bus Ignacas, rasime jį ne ant kalno, o kalno oloje.

Riteris kaip žemės dievaitis

Inigo trumpai tebuvo tėvų pastogėje. Mažas dar buvo pavestas auginti vienai baskų šeimai. Čia jis suaugo su paprastais liaudimi — savo tautos žmonėmis, baskais. Dirbo ūkiu darbus, su berniukais laipiojo po kalnagubrius, su mergaitėm šoko, su visų jaunimu dainavo. Jis nieku nesiskyrė iš tų, ku-

palydovu. Čia jisai prasilavinšias ir su karališkuoju dvaru į pažintį suseisias. Kam tai nerūpėtų? Inigo išvyko į Arevalo ir įsmigo į riterišką gyvenimą visa savo jauna širdimi ir jaunais jėga. Lamdydamas save, jis ritosi per galvą. Teta jam kartą pasakė:

— Inigo, tau vieną dieną koja luš nuo to beprotiško dūkimio. Riteriui gi reikėjo išsimankštinti, mikliam būti, turnyruose kautis dėl garbės ir dėl damos, kurią irgi buvo apsirinkęs iš pačios karališkos giminės. Inigo garsėjo ir Inigo tvskėjo savo šarvais, dailiais spalvotais rūbais, marga birete ir ilgais ligi pečių gelsvais plau-

bė konkurentų neturės.

Gražiom svajonėm tamsus debesėlis

Kai riteris Inigo svajoto apie ateinančią laimę ir garbę, negarve isuko jo globęją — karališko dvaro izaminką. Mirus karaliui Ferdinandui, jo sūnaitis Karolis V. atėmė to izaminko valdomas žemes. Ginčijosi raštais, kirtosi kardais, bet karalius laimejo, o izdininkas pasimirė. Riteris Inigo pirmą kartą buvo stojęs prieš karalių, lauzydamas savo giminės tradicijas, nes jis pats buvo pauzias: neteko globėjo, išjojo kaur su 500 dukatų ir dviem arkiais. Vis dėlto dar buvo ne vienas, o du arkliai, ir nenususę, kaip riterio Don Kichoto.

Te.os žodžiai išsipildo

Inigo susiranda kitą poną — gimnaitį Antonio de Manrique, Navaros vicekaralių. Inigo vel karaliaus tarnyboje. Parvykdamo ir į savo neotomus gimtuosius namus. Čia jį pasiekė žinia, kad prancūzai nori atsimiti iš jų atimčią Navarą ir yra Pampionos pilies apylinkėje (1521) Inigo su savo broliu Martynu patraukia karo žygin ir prasiveržia į Pamplonos pilį, kuri norima buvo nebeginu: neouvo vilties atsilaikyti.

Inigo labai narsiai laikosi, kol patrankos sviedinys sumala jam dešinę koją ir sužeidžia kairę. Dėl savo narsumo nebuvo prancūzų nužudytas, kaip kiti suimtieji. Su dideliu vargu, kalnų kenais ir slapstantus nuo priešo, Inigo pargabenamas į teviškę, kur priglaudžiamas brolio žmonos Magdalenos. Bet koją reikėjo dar kartą laužti ir dar kartą taistyti, kad būtų riteriaus koja, ne elgėtos. Ką gi jis veikė riterių draugysteje šlubis, Vos nemirė dėl to užsispyrimo koją taip sutaisyti, kad ji nekliautų nei riteriaus garbei ginti nei dėl gražuolės rankos rungtis.

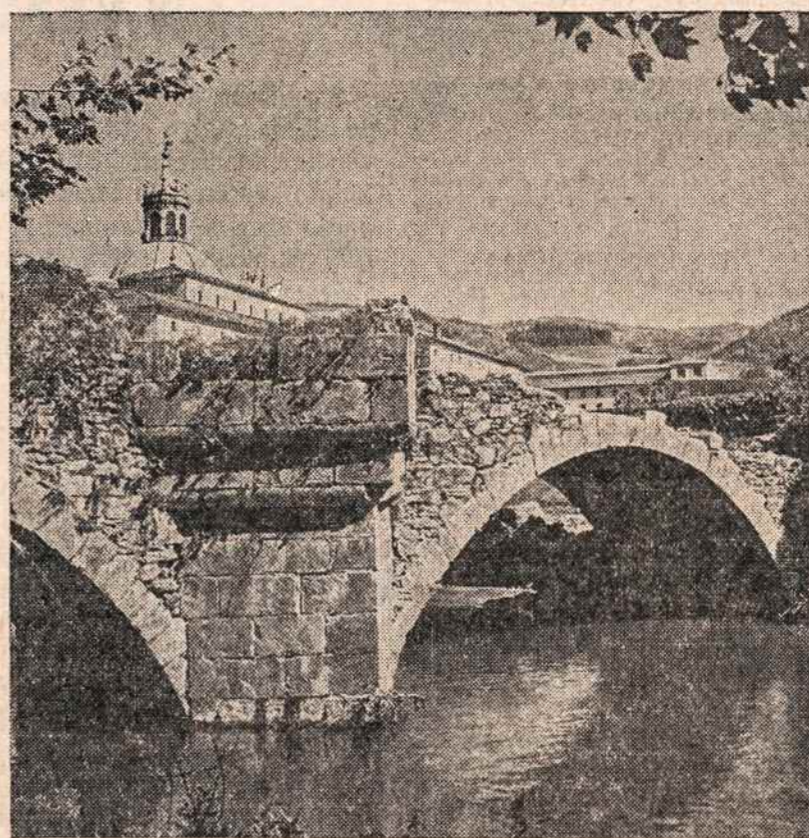
Prie naujo kelio

Koja ilgai gijo, ruduo buvo ilgas ir nuobodus. — Magdalena, paieškok romanų, — paprašo Inigo.

Tų saldžiųjų romanų Magdalena neturėjo. Ji surado spintoje vienuolio kartūzų rašytą Kristaus gyvenimo istoriją ir šventųjų legendas.

— Et, tokia čia lektūra! O vis tiek nuobodų. Pavarto ir vėl padeda. Trupučių paskaito ir vėl atideda. Bet, kažkas vis dėlto yra naujo, neskaityto, įdomaus. Vis labiau traukia ir įsitraukia. Sužino, ką veikė Asyžiaus šv. Pranciškus, šv. Domininkas, kiti šventi vyrai ir moterys. Susimąsto.

— Kaip atrodytų, jeigu aš imčiau Pranciškaus ir Domininko keliu eiti? S. Suž.

TILTAS PER UROLOS upe. Čia rinkdavosi Loyolos giminės kariai traukti į žygi. Netoli buvo gimtijs šv. Igno Loyolos namai. Dabar ten stovi graži katedra (ji matoma kairėje) ir jėzuitų kolegija. Katedra buvo pradėta statyti 1639 metais.

MIRĖ DIDELIS LIETUVIŲ DRAUGAS

Rugpjūčio 2, New Yorke mirė prel. Eduardas Stukelis, žymus Latvijos katalikų veikėjas ir didelis lietuvių draugas. Jis prieš dvi dieni ištikusios širdies atakos nebeišlaikė ir mirė tik penkias savaites prieš savo penkiasdešimties metų aukšnijubilijų, kuris jam atžymėti iškilmingai buvo ruošiamas Rygos vyskupo aukšliaro J. Rancano ir specialiai sudaryto latvių katalikų komiteto.

Si staigi ir netikėta mirtis giliai sukrėtė ne tik latvius katalikus, bet ir lietuvius, kurie šį tikrai garbų jubiliatą kiek arčiau pažinojo. Tai buvo skaidriai švitėjusi ir šviečianti asmenybė, kurios pasirodymas bet kurioje draugijoje buvo laukiamas ir mielas.

Prel. E. Stukelis gimė Jukubo ir Daratos Stukelių šeimoje 1884 kovo 3, Panemunėlio valsčiuje, Brunavos parapijoje, netoli Bauskės, — žemėje, kuri tik Lietuvai atsistačius priklausė Lietuvos Respublikai ir tik vėliau, sureguliuojant Lietuvos — Latvijos sieną 1920 m. buvo prijungta prie Latvijos.

1901—1906 metais E. Stukelis mokėsi Žemaičių kunigų seminarijoje Kaune ir ją baigęs 1906 m. buvo įšventintas kunigu tų pačių metų rugpjūčio 10, Kauno vyskupo Gasparo Cirtauto. Pats prel. Ed. Stukelis apie tuos laikus rašo:

"Tai buvo laikai, kada pradėjo brėkšti nauja gadinė lietuvių tautai, kada tautinis susipratimas pradėjo stiprėti ir reikštis lietuvių gyvenime".

Į tą reikšmingą sąjūdį E. Stukelis buvo giliai įsitraukęs, jį sekė visą savo gyvenimą ir jis pažinojo lietuvius ir lietuvių klausimus, kaip retas ki-

tas mūsų kaimynas.

1907—1910, kartu su visa eile lietuvių, studijavo teologiją ir filosofiją Insbruko ir Louveno universitetuose ir su lietuviams kurtas idėjas vėliau įgyvendino latvių katalikų gyvenime.

Baigęs studijas, kun. Ed. Stukelis buvo vikaru Alšvangoje ir Liepojuje, o 1919—1924 buvo Liepojaus klebonas ir visos Kurzės dekanu. Pažymėtinas ir tas faktas, kad kun. Ed. Stukelis 1919—1920 buvo Kauno vyskupijos generaliniu vikaru Kurzemei ir Zengalei, kuri tada dar priklausė Kauno vyskupijai. Ilgiausiai betgi jis dirbo Rygoje, kur 1924—1944 buvo Sopulingos Dievo Motinos bažnyčios klebonas ir Rygos arkidiecezijos kancleris.

Ed. Stukelis kanauninku buvo pakeltas jau 1923, popiežiaus namų prelatu 1928 ir apaštališku protonotaru 1937. Kiek paėjęs, iš nustebimo net sustojo: jam buvo paprastai didelė, o jo draugiškumas lietuviams tikrai nuostabi ir nenutrūkstamas.

Prel. Ed. Stukelis 1944 m., raudonajam tvanui atūžiant, buvo priverstas apeleisti savo mylimą Latviją ir pasitraukti į Vokietiją, kur gyveno Augsburgėje ir dirbo pastoracinį darbą latvių ir lietuvių katalikų tarpe. Jau 1949 m. rugpjūčio 18 d. pasiekė JAV, apsigyveno New Yorke ir čia vėl giliai įsijungė į labai platų darbą. Latvių katalikų gyvenime ir jų organizacijose jis buvo vienas

iš pagrindinių stulpų, bet jam visą laiką buvo artimas ir visokeriopas lietuvių gyvenimas. Su jais jis visą amžių draugavo, sekė lietuvių gyvenimą, džiaugėsi jų laimėjimais ir jautriai sielojosi dėl jų nepasisekimų. Visi, kas prel. Ed. Stukelį pažino, matė jame didelės erudicijos, jautrios širdies ir didelio takto žmogų.

Prel. Ed. Stukelis beveik visai laisvai kalbėjo aštuoniomis kalbomis ir todėl labai tiko ir tarptautinei veiklai. Gyvendamas New Yorke, jis buvo vienas iš kūrėjų Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos ir buvo jos aktingas vicepirmininkas per pastaruosius penkerius metus. Visų jis buvo mėgiamas ir gerbiamas, jo patarimai daugiausia rasdavo visų pritarimo; be jo neapsėdavo nei vienas svarbesnis žygis ar tarptautinis kontaktas.

Gedulingas šv. Mišias už amžinos atminties prel. Ed. Stukelį celebravo Rygos vysk. J. Rancans Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje New Yorke, o palaidotas Newarke, šalia savo brolio, kuris mirė prieš metus.

Latvių katalikai neteko žymaus savo dvasininko, lietuviai didelio ir nuostabaus draugo. Tenebūna sunki jam svetima, kad ir drauginga Jungtinių Valstybių žemė. Ir Gerasis Dievas tesuteikia jam amžiną ramybę. VI. Viliamas

Pasirinktu keliu

(Atkelta iš 3 psl.)

turta, tepasiimdamas tikrai Kristaus Sekimą ir mirusio draugo dokumentus. Atsisveikinę su pažįstamais, išvažiavo.

Traukinyje mąstė: kaip traukinys greit prabėga apylinkes, namus ir žmones, taip ir mūsų gyvenimas smarkiai skrieja, palikdamas žmones, gyvenimą ir daiktus.

Atvykęs į artimiausią stotį, įsuko į kelelį, kuris, tiesdamasis gražiu kloniu kilo į ant kalnelio mistiškai stūksančią abatinę. Kiek paėjęs, iš nustebimo net sustojo: jam buvo pažįstamas šis klonis, kelelis ir toji bažnyčia ant kalno. Čia jis prisiminė tą keistą sapną Palaimos ūkyje, kuris tiek tobulai atitiko šiai tikrovei... Priėjęs prie senų Abatijos durų, patraukė varpą. Varpas sugaudė ir nuaidėjo tyliais koridoriais, lyg pranešdaras linksmą žinią, kad dar vienas pavargęs žemės keleivis grįžta į tikrovės namus. Ir kada abatinės varpai skleidė visoms apylinkėms Viešpaties Angelo melioidiją, už Viktoro nugaros užsitrėnkė sunkios durys.

GERA PROGA ĮSIGYTI LINKSMUS DON KAMILIAUS IR PEPONES NUOTYKIUS

Jau išėjo ir "Don Kamiliaus mažasis pasaulis" II dalis, kaina \$3.00

Didelis palengvinimas įsigyti abi šios knygos dalis: dabar užsisakydami abi dalis gaunate už \$5.00

Užsakymus siųskite: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Siunčiu \$3.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus II dalį" Siunčiu \$5.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus" abi dalis

Mano adresas:

DIDŽIULIAI LIETUVIŠKO RADIO PIKNIKAI

RUOŠIAMI

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO IR RŪTOS KULTŪROS ORGANIZACIJOS

SIEMET ĮVYKS

Sekmadienį, Rugpjūčio – August 5, 1956

NATIONAL HALL & PARK,
65 ST. & 38 AVE., WOODSIDE, L. I., N. Y.
(Važiuojant Queens Boulevard, reikia pasukti į 69th St.)

PIKNIKO pradžia — 1:00 val. p. p. PROGRAMA — 4:00 val. p. p.

ŠOKIAI nuo 5:00 val. p. p.

ĮĖJIMAS: \$1.00, įsk. feder. taksus, plus 5c. N. Y. miesto taksom

Sekmadienį, Rugsėjo – September 9, 1965

ROYAL GARDENS PARK,
990 E. HAZELWOOD AVE., RAHWAY, N. J.

(Važiuojant U.S. Highway 1, pasisukite į kairę prie Lawrence St. Circle; pervažiuokite tiltą, ir prie šviesos vėl pasisukite į kairę. Autobusas Nr. 62 iš Broad St., Newark, Elizabeth ar Linden priveža iki pat parko vartų).

PRADŽIA — 1:00 val. p. p. PROGRAMA — 5:00 val. p. p.

ŠOKIAI — 4:00 val. p. p. ĮĖJIMAS \$1.00, įskaitant visus taksus.

JUS MALONIAI KVIEČIA RADIO DIREKT. JOK. J. STUKAS

RETA NAUJIENA,

Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispusiškai skaitytų rekomenduotų, tai —

TOMO ŽIURAIČIO, O. P.,

ŽODIS IR GYVENIMAS

Religinei-tautinei rimčiai

"Tomo Žiuraičio knyga skaitai kaip kokį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriskumas bei kūrybinis sintetiškumas: dainiaus, išminčiaus ir karžygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas).

"Autorius prasikasa pro šimtmečių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimina" (Sal. Narkelūnaitė).

"T. Žiuraičio knyga yra nauja teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis).

"Vikriai parašyta knyga (A. Rimydis).

"Naudinga knyga!" (Kan. M. Vaitkus).

"Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas).

Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Maccina.

Viršelis dail. V. K. Jonyno.

Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina \$2.75.

Jam rūpėjo lietuvių kultūros darbas

T. Bonaventūros Pauliuko mirties proga

Kultūros pionierių gretose vienuoliai visada buvo ir yra esminis veiksnys. Velionis T. Bonaventūra — Pauliukas, O. P., dar vaikas būdamas tuo žavėjosi ir, sulaukęs 19 metų, pasiryžo ne tik taja kultūra žavėtis, bet joje talkininkauti. Tokiame amžiuje ir dar be pasirošimo — kaip gi talkininkauti? Neuztenka skaidraus idealizmo, taurios sielos; reikia vispusiškos gyvenimo mokyklos, kuri tada (1904 m.) velioniui buvo neįmanoma. Tais metais jis persikėlė į šiaurės Atlanto — į Ameriką, kur jis daug dirbo, vargo ir mokėsi, kol pagaliau galėjo įstoti į kunigų seminariją. Filosofiją ir teologiją studijavo Brooklyne, N. Y., vyskupijos seminarijoje. Kunigu įšventintas 1920. 5. 29 Brooklyn, N. Y. Būdamas pasauliečiu kunigu, nuolat gilinosi į vienuolių istoriją. Labiausiai jam patiko dominikonai ir pasijonistai: 1926 įstojo į dominikonų ordiną. Prieš tai (1920—1924) buvo pirmasis vikaras ir vėliau (1924—1926) administratorius Apreiškimo parapijos Brooklyn, N.Y.

chigan, kur jis iki netikėtos mirties sėkmingai kapelionavo ir mokytojavo, dėstydamas tikybą ir lotynų kalbą. Nepamiršo lietuviškos spaudos: jos uolus rėmėjas ir bendradarbis, rašęs dažniausiai religinėmis temomis.

Pakeliu pas savuosius...
Kiekvienas žmogus jam buvo savas, ypač savo krašto žmogus, lietuvis. Tokį jį pažinau nuo 1932 metų, toks jis

TEV. DR. BON. J. PAULIUKAS - PAULIUS, O. P., lietuvių dominikonų provincijos atnaujintojas ir pirmasis jos provincijolas.

Jau tada jis rinko kandidatus lietuvių į dominikonų ordiną, kad jie vėliau Lietuvoje darbuotųsi. Baigęs pas dominikonus papildomus filosofijos ir teologijos mokslus, įsigijęs (1931) Bažnyčios kanojų teisės "magna cum laude" doktoratą dominikonų universitete "Angelicum" Romoje, nuo 1931—1932 pasireiškė kaip plataus masto pamokslininkas, misijonierius, organizatorius, stengdamasis laimėti naujų lietuvių idealistų, jei ne pas dominikonus, tai į pasauliečių kunigų seminariją arba į kitus ordinus.

Provincijos atnaujintojas

Nors misijų darbas Amerikoje jam labai patiko, tačiau dominikonai misija Lietuvoje jam nuolat rūpėjo. 1932 su Tėv. Kazimieru Zvirbliu, O. P., pasiryžo, atnaujinti Lietuvoje dominikonų provinciją. Įsikūrė Raseiniuose. Parapijiečiai baltuosius tėvus nuosirdžiai sutiko. Atvyko daugiau talkininkų: TT, Emanuelis Jonkus, O. P. su Humbertu Wrobleški, O. P., — abu iš JAV-ių, ir Tėv. Kazimieras Časas, O. P., iš Anglijos. Visi dirbo kiek galėjo ir sugebėjo: nuveikė daug, dar daugiau buvo suplanuota nuveikti Dievo ir Tėvynės garbei. Bet užėjęs karas ir bolševikai velionį, kaip ir daugelį mūsų tautiečių, 1941 metais nubloškė tremtin. Iki 1947 velionis darbavosi Vokietijoje, 1948—1949 dominikonų kapelionas Romos priemiestyje (Marino Laziale vienuolyne) 1949 antrą kartą apsigyveno Amerikoje ir buvo paskirtas dominikonų seserų kapelionu Oxford, Mi-

liko pakelyje pas savuosius... Gavęs liepos mėn. atostogų, jis pirmiausia, kaip didysis malšininkas, nuvyko į Meksiką aplankyti garsiosios meksikiečių religinės ir tautinės Dievo Motinos šventovės Guadalupe Hidalgo.

Iš Meksikos keliavo pas lietuvių dominikonus, gimines, gyvenančius Amerikoje. Dar spėjo liepos 12 d. aplankyti Tėv. Raimundą Kmitą, O. P., Ponchatoula, Louisiana, iš ten telefonu susisiekė su Tėv. Albertu Rutkausku, O. P., Boyce, Louisiana, pažadėdamas jį greit aplankyti ir, padėjęs telefono triubelę, išsiruošė iš Ponchatoula dominikonų vienuolyno į New Orleans, La., pas kitus brolius dominikonus. Lydimas automobiliu Tėv. R. Kmitos, O. P., iškeliavo linksmi šnekučiuodami. Nuotaika atostogininko ir energija neatrodė, kad tai būtų 71 metų amžiaus žmogus, geriausių atvejų jis atrodė, kaip pasakojama, kokia 55 metų. Gerai nusiteikęs pavažiavo keliolika minučių ir staiga, pasiviro be sąmonės. Vairuotojas automo-

bilį turėjo pasukti atgal į Ponchatoula (apie 15 mylių) ir tenai vienuolyne, kur jis nuotaikingai tik ką vakarieniavo, suteikė jam Tėv. Humbertas Wrobleški, O. P., paskutinį Patėpimą. Tą patį vakarą (apie 9 val.), liepos 12 d., nuvežtas į New Orleans seserų ligoninę (Hotel de Dieu) sąmonės neatgavo. Liepos 13 d., 1:45 val. ryto mirė del kraujo išsiliejimo smegenyse. Liepos 15 d.

venutas Ramanauskas, OFM, iš Brooklyno, N. Y., ir kun. kleb. Mykolas Kemežis iš Elizabeto, N. J. Velionį palėdėdusiu jų tarpe malonu buvo matyti žinomus lietuvių dominikonų geradarius Dr. Stašį ir Ponią Daugėlus, Kearny, N. J.

Velionies asmenybė
Velionis pasižymėjo kunigiška rimtimi ir nuotaikingumu, draugiškumu ir santūrumu, svetingumu ir kuklumu. Jo šūkis buvo: "Giriamas budėk!" Mėgdavo pajuokauti, dar labiau mėgdavo kitų sveiko sąmojaus paklausti, čia pat pridėdamas savo jaukias pastabas. Kartais velionis galėjo atrodyti pergriežtas sau ir kitiems, tačiau visada buvo galima įsitikinti, kad tai buvo tėviškas rūpestingumas, tas pats nuosirdus artimui atsidavimas. Niekada ir niekuo nesiskųsdavo ir labai nemėgdavo kitų skundų. Tik porą mėnesių prieš mirtį man savo laiške trumpai užsiminė, kad tas "Wear - and - Tear - Arthritis" šiek tiek apribo jį kankinęs; o kol jį kankino, tai niekas nežinojo. Tame pačiame laiške

LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA

LAKEWOOD PARK, PA.

42-ji Lietuvių diena šioj anglų kasyklų apylinkėj prasideda rugpiūčio 15 ankstyvą rytą. Lietuviai ten skuba iš tolimesnių ir artimesnių vietovių. Komitetas visus sutinka ir informuoja prie sodo vartų. Lietuvių grupės stengiasi užimti ir papuošti savo stalus iš anksto. Didžiulėj ir gražioj sodo salėj programa prasideda 2:30 p.p.

Garsintuvas skelbiama programos pradžia. Atidaromąja kalba sakys kun. L. Peciukevičius, LD pirm. Programos vedėjas — Edvardas Romance, WPP pranešėjo, kvietimas. Invokaciją pasakys kun. kleb. Andrius Degutis, Girardville, Pa. Po to bus Amerikos himnas, lietuviškos dainos, kurias išpildys šv. Juozapo mokyklos, Mahanoy City, mokiniai, vad. p. Rožės Koncevičiūtės. Kalbą pasakys dr. Juozas Kajeckas, Washington, D. C. Lietuvių tautinius šokius atliks šv. Juozapo mokyklos mokiniai. Kalbą angliškai pasakys Ed. Vaitkus. Dainas išpildys šv. Juozapo mok. mokiniai po to seks rezoliucijos ir užbaigiamą kalbą sakys kun. kleb. dr. K. Batutis, Tamaqua, Pa. ir užbaigiamą bus Lietuvos himnas.

Visas Lietuvių dienos pelnas skiriamas lietuvių seserų kon-

dar juokauja, sakydamas, kad pareigas einas, bet fizinio darbo, kurį jis labai mėgdavo, nebandas dirbti: "Gal būt mano naudingumas fiziniam darbiui jau atgyveno savo laiką" (iš laiško 1956. 5. 12 d.).

Savo vieton velionis paliko 10 dominikonų. Prmicijantas Tėv. Benediktas Lileika, O. P., mirė 1947, Torino, Italijoje.

Velionis Tėv. Dr. Jurgis Bonaventura (Pauliukas) Paulius, O. P., lietuvių dominikonų "Angelo Sargo" provincijos atnaujintojas ir pirmasis jos provincijolas, gimė 1885. 10. 27 d. Palaukių km., Panevėžio apskr., mirė 1956. 7. 13 d. tremtyje.

Provincijolo ir lietuvių dominikonų vardu nuosirdžiai dėkoju dalyvalusiems šiose istorinėse laidotuvėse, pasi-meldusiems ir pasimelsiantiems už šviesios atminties didįjį kultūrininką, dirbus Dievui ir Tėvynei.

Labai dėkingi esame lietuvių radijo valandos New York, N. Y. (WEVD) direktoriui Jokūbui J. Stukui už rūpestingą klausytojų informavimą apie velionį. Visada liksime dėkingi "Darbininko" ir "Draugo" redaktoriams už nuosirdžią talką velionį pagerbti.

gregacijoms. Todėl rengėjai visus kviečia gausiai Lietuvių dienoj dalyvauti ir paremti mūsų vienuoles. Lietuvių dienos pirmininkas kun. Leonas Peciukevičius labai uoliai dirbo, kad Lietuvių diena pasi-sektų. Jis parengė programos knygą, viską kruopščiai sutvarkė. Todėl tikima daug lietuvių ir svečių bei viešnių iš visos apylinkės.

Rengimo Komitetas

Atlanto pakraščio skautų stovykla

Nuo rugpiūčio 25 iki rugsėjo 3 Atlanto rajono skautų ir skaučių vadovybės organizuoja didelę stovyklą, kuri bus to patioj vietoj, kur pereitais metais buvo "Dainavos" stovykla ir kur šiais metais vilkiškai stovyklavo — So. Woodstock, Conn. Ten galės įsikurti apie 300 skautų. Bet tai bus dvi atskiros stovyklos. Berniukų vadovaus vyr. sktn. A. Saulaitis, mergaitėm — sktn. K. Marrijošienė. Stovyklos mokestis visam laikui 15 dol., pirmajam savaitgaliui — 2.50 dol., antrajam (Darbo dienos) — 5 dol.

Visi vienetai arba, kur vie-

dar juokauja, sakydamas, kad pareigas einas, bet fizinio darbo, kurį jis labai mėgdavo, nebandas dirbti: "Gal būt mano naudingumas fiziniam darbiui jau atgyveno savo laiką" (iš laiško 1956. 5. 12 d.).

Savo vieton velionis paliko 10 dominikonų. Prmicijantas Tėv. Benediktas Lileika, O. P., mirė 1947, Torino, Italijoje.

Velionis Tėv. Dr. Jurgis Bonaventura (Pauliukas) Paulius, O. P., lietuvių dominikonų "Angelo Sargo" provincijos atnaujintojas ir pirmasis jos provincijolas, gimė 1885. 10. 27 d. Palaukių km., Panevėžio apskr., mirė 1956. 7. 13 d. tremtyje.

Provincijolo ir lietuvių dominikonų vardu nuosirdžiai dėkoju dalyvalusiems šiose istorinėse laidotuvėse, pasi-meldusiems ir pasimelsiantiems už šviesios atminties didįjį kultūrininką, dirbus Dievui ir Tėvynei.

Labai dėkingi esame lietuvių radijo valandos New York, N. Y. (WEVD) direktoriui Jokūbui J. Stukui už rūpestingą klausytojų informavimą apie velionį. Visada liksime dėkingi "Darbininko" ir "Draugo" redaktoriams už nuosirdžią talką velionį pagerbti.

Linkėtina sekmės ir gražaus lietuviško šeimyninio gyvenimo!

Šukės aukso žiedus

Zinoma šioje kolonijoje visuomenininko K. Nekrošiaus dukterė Ursulė Nekrošaitė rugpiūčio mėn. 11 d. sukeis aukso žiedus su J. Gelčiumi. Abu lietuviai — Ursulė dar puikiai kalba lietuviškai, veikia dalyvauja vietinėse draugijose, choruose, J. Gelčius — Kearny Harrison "Vyčių" draugovės vicepirmininkas.

Linkėtina sekmės ir gražaus lietuviško šeimyninio gyvenimo!

Pasitraukė Balso skyriaus pirmininkas

Balso skyriaus pirm. Bronius Liškus išvyko gyventi į Chicago, Vietinio Balso skyriaus pirmininko pareigas laikinai perėmė skyriaus vicepirm. M. Melnyienė.

Novena prie šv. Onos
Novena prie šv. Onos vedė iš Brooklyno atvykęs Tėv. B. Romanaukas, OFM. J.M.

netų nėra, atskiri skautai registruojasi pas sk. v. Arvydą Kudirką, 69 So. Leonard St., Waterbury, Conn. Registruojantis reikia įmokėti 5 dol. ir pranešti stovyklautojo vardą ir pavardę, amžių, adresą, patyrimo laipsnį, vyresniškumo laipsnį ir pareigas. Registracija turi būti atlikta iki rugpiūčio 10 d.

Skautų stovykloje bus sudarytos specialios komisijos, kur skautai galės laikyti egzaminus į visus patyrimo laipsnius, įsigyti specialybes, valstybinį, tautinį bei tarptautinį ženklus.

Nors skautų ir skaučių stovyklos veiks savarankiškai, bet bus ir bendrų užsiėmimų: ūkio reikalais, suderinta stovyklų darbotvarkė, keli bendri laužai, pamaldos, stovyklos laikraštėlis.

Be skautų vadovų stovykloje visą laiką stovyklaus gydytojas ir kunigas. Taip pat bandoma surasti tautinių šokių ir taut. žaidimų instruktorius. Norima, kad kiekvienas stovyklautojas pramoktų šokti bent kelis tautinius šokius ir žaisti kelis žaidimus.

Bendri stovyklos laužai įvyks rugp. 26 d. rug. 1 ir rugs. 2 d. I šiuos laužus, ypatingai į paskutinįjį, kviečiami atvykti ir svečiai.

IŠ VISUR

● **Jaunimo Centro** namam Chicagoje žemė pašventinta ir pamatam prakasta liepos 29. Iškilmėse dalyvavo daug žmonių ir jaunimo. Iškilmes pradėjo lietuvių jėzuitų provincijolas T. B. Krištanavičius, S.J. Pašventinimo apeigas atliko kan. J. Paškauskas. Žodį tarė Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis ir kiti svečiai. Namai namoma užbaigti statyti 1957 metais, jie kainuos apie 500.000 dolerių. Namuose bus 700 žmonių, 8 klasės liuanistinei mokyklai ir būkliai jaunimo organizacijom. Statybą vykdo inž. Augustinavičius.

● **Šatukai**, Jonas ir Kazimieras, gyvenę Paspirglinės k., Lietuvoje, o paskui Philadelphiaje, Amerikoje, ieškomi Šatkienės brolio dukterų Puodžiulikių. Juos pačius arba tuos, kurie žino, kur jie dabar gyvena, prašoma rašyti adresu: A. Balčaitis, 6303 36 Ave. Kenosha, Wis.

● **V. Skodis**, gyvenęs Brooklyne, ieškomas giminių iš Lietuvos, Rašyti 9. Grudziński, 467, Sixth Ave. Brooklyn 15, N. Y.

● **Edvardas Vitkus** iš Lietuvos ieško Kazimieros Jaleniauskienės. Prašoma rašyti Anna Kankel, 137 Congress Ave. Waterbury, Conn.

● **Česlovas Malakauskas**, gyvenęs Bronx, N. Y., ieškomas seserų. Rašyti: R. Valodka, 934 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

● **Ieškomi**: Domicilė Jagiella (gyv. Scranton, Pa.), Charles Salton (gyv. Bridgeport, Connecticut) ir Antanas Rimedis, Ieško giminių iš Raseinių apskr. Rašyti: Sofija Vieskalnis, 21 Bowdoin Ave. Dorchester 21, Mass.

● **Stasys Cibiras** yra pirmasis lietuvis advokatas Adelaidėje, Australijoje. Jisai yra kilęs iš Vilniaus krašto, pokario metu mokėsis Vokietijoje lietuvių (Kasselio) ir vokiečių (Eichstatto) gimnazijoje, 1947. nuykęs Australijoje, kur pradėjo dirbti miške ir paprastu darbininku ligoninėje, kol galėjo pradėti toliau mokytis universitete. Advokato mokslus baigė praėjusių pavasarį. Taip pat yra įsigijęs aviacijos leitenanto laipsnį, aktyviai dirba lietuvių visuomenėje, yra Baltų Tarybos narys.

● **Argentinos valdžia** medaliais apdovanojo lietuvius P. Pivariūną, J. Buoza, J. Baluką, O. Šeškiene ir J. Rindžių. Jie nusipelnė sveikatos reikalams.

● **Keturi lietuviai** žaidė sovietinėje krepšinio komandoje, kuri buvo atvykusi į Argentina, Buenos Aires. Komandos kapitonas buvo lietuvis Kazys Petkevičius, kiti žaidėjai—Vytautas Kulakauskas, Stasys Stonkus ir Algirdas Lauritėnas. Viešbuty juos aplankė Buenos Aires lietuviai. "Laikas rašo, kad lietuviai sportininkai laikėsi kartu, su kitais ir tarp savęs kalbėjo sporto žargonu, nebuvo laisvumo nei sporto žaidynėse nei elgsenoje. "Visą laiką mus stebėjo politruakai. Užtekdavo jų žvilgsnio, kad su mumis kalbas lietuvis žaidėjas, atspirašes, pasitrauktų".

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas
LIETUVA
yra geriausia dovana visokiomis progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jie tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų. Kiekvienam verta šį gražų leidinį pagaminti įsigyti ir kitiems dovoti. Išleido: A T E I T I S, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Ji galima gauti: ATEITIS administracijoje ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų

LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAUGIAU SKAMBIA LIETUVIŠKAI BANGOMIS DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIŠKAS PRIMINDADIMŲ ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 VAL. P.P. STOTIS WEVD 1330 KIL..IR

DIREKTORIUS 97.9 MCG. (FM)

STUKAS

1264 White Str. Hillside, N.J.

Waverly 6-3325

KAIP RADARAS GELBSTI ŽMONES NUO TORNADO

Audrų sezonas prasidėjo. Jos pridaro Amerikai milijonus nuostolių ir nusineša šimtus gyvybių. Pereitais metais Amerikoje buvo 918 tornado. Jų metu žuvo 126 žmonės. Texas valstybėje buvo 164 tornado, bet žuvo tik 2 žmonės. Gal dėl to, kad ten yra nuolatinis budėjimas su radaro aparatais. Jei pastebi kylantį tornado, aliarmuoja gyventojus, kad suspėtų laiku pasislėpti. Siandien Texase ir kaimynystėje yra 24 stebėjimo sto-

KENNEBUNKPORT, ME.

Rugpiūčio 4 d. Kennebunkporte, Maine, Tėvų pranciškonų vienuolyne pasibaigė berniukų vasaros stovykla, trukusi visą mėnesį. Pradžioje stovyklavo apie 90 berniukų, paskutinėm savaitėm sumažėjo iki 50; dalis jų išvažiavo į moksleivių ateitininkų stovyklą. Stovyklavimas baigtas specialiu laužu, dovanų paskirstymu ir įteikimu.

Siuo metu pranciškonų vasarvietėje atostogauja nemaža svečių.

tys. Kas šešios valandos dieną ir naktį jose budintieji apieško dangų radaro aparatais. Kai tik pastebi susiduriančius radaro tinkle debesis, iš kurių išaugs tornado, stebėtojas praneša tučtuojau savo centrinei Austin mieste. Texas sostinėje, tornado ženklus: vieta, krypti, judėjimo greitis. Tada centrinė įspėja gyventojus tu sričių, kuriom tornado gresia, per radiją, telefoną, išsiunčia judėjimo policiją ir kelius, kad laiku suspėtų pasisaugoti. Kartais poros minučių pranešimas prieš pasirodant tornado išgelbsti žmonių gyvybę ir sumažina aukų skaičių.

1953 gegužės 11 vidurinia-me Texase buvo tvanku ir slo-pu. Jausmas kaip tik prieš tornado. Radaro tinklas Sun Angelo stotyje parodė juodą debesį. Buvo išsiųstos judėjimo policijos mašinos su siūstuvais stebėti iš arti tornado ir žmones įspėti. Pastebėjo, kad tornado suka link mokyklos, kurioje buvo 1200 vaikų. Siūstuvais iš policijos automobilių pranešė vietas, policijai, toji

jau įspėjo mokyklą telefonu. Mokiniai buvo nuvesti į žemutinius aukštus. Po dešimties minučių mokyklos pastatas buvo be stogo.

Beveik tuo pačiu metu už 500 kilometrų į rytus žemės ūkio mokykloje vienas studentas apžiūrinėjo radaru dangaus plotą, norėdamas nuspėti artimiausios dienos orą. Jis pastebėjo susisukusį debesį, bet jam neatėjo į galvą, kad tai tornado. Po keturių minučių bausis viesulas užgriuvo Vaco miestelį už 130 kilometrų ir pasiėmė 114 gyvybių.

Pernai gegužės 25 vienas ūkininkas su žmona grįžo į savo kiemą lengvu sunkvežimiu. Dar buvo kieme, kai išgirdo skambant telefoną. Jų dukterė iš 13 kilometrų skambino, kad radijas įspėjo, jog ateina tornado ir labai greitai. Po penkių minučių šeimininkai jau sėdėjo rūsyje. Dar po 10 minučių buvo nupūstas namas. Iš rūsių išlindę šeimininkai rado sunkvežimio motorą už 300 metrų, o paties sunkvežimio visai nerado.

Ponas TOKS

Viskas šioj žemelėj dyla. Sudilo ir pono Tokio puspudžiai, sudilo taip, kad letenos lauk išlindo.

— Iš apačios nieks nemato, galėčiau stumtis, — galvojo ponas Toks. — Bet nepatogu jei veikime ar traukinį koją ant kojos padėsiu. Visi pamatys. Dar gali kartais Balfo sandėlius užpulti, o kas nori skriausti ten pasilikusius brolius ir seseris.

Kilnių minčių vedamas, ponas Toks nuėjo ir nusipirko naujus batus; tiesa, negirgždandčius, bet šiaip jau be priekaišto. Įlavėjimo sumetimais nutaškėjo į aikštę. Sustabdė skubantį praeivį ir paklausė:

— Sakyk, mielas, ar pačiam neatrodo, kad mano batai per ankšti?

— Ką — lyg nenugirdęs pasiteiravo praeivis.

— Klausiu tamtos svarios nuomonės, — dėstė šaltai ponas Toks. Ar esi įsitikinęs, kad mano batai per ankšti, ar tiki, kad man kojas spaudžia?

— Ne, nežinau... aš čia nieko nežinau, — vėpleno praeivis.

— Po šimts pyptki! — užfrko ponas Toks. — Kokio čia reikia žinojimo! Jei klausiu — atsakyk, jei sakau — ko netiki? Kuom mane laikai? Gal melagiu kokiū? Iš kur tamstai ši nešvari mintis šovė po kepurę?

— Niekas man nešovė. Man šis klausimas visai nerūpi, — nenusileido nė praeivis.

— Kaip gali nerūpėti? atpenė užriko Toks. — Aš jam pačius intimiausius dalykus atveriu, o jis tik pečiaus trauko.

— Pagaliau, — ėmė nekantrauti praeivis, — tai ne mano kaltė, jei tamsta batus susimąžinai ir kojas veržia.

— O kas tamstai sakė, kad man veržia? Aš to nesakiau. — Aš tik klausiau nuomonės. Paklausti galima, Ne?

— Galima, bet...

— Ką tu nori pasakyti? — spyrė jį ponas Toks. — Nori sveikam liga ikalbėti, nori mane įtikinti, kad batus numetes basas eičiau Paukščiuk, ši karta batai tiktai sukietė kietoka individa. asmenybe kuri pigiai savo nuomonės nekeičia ir nesileidžia aikštėj nepažįstamo provokuojama.

— Tai kad ne aš, o tamsta...

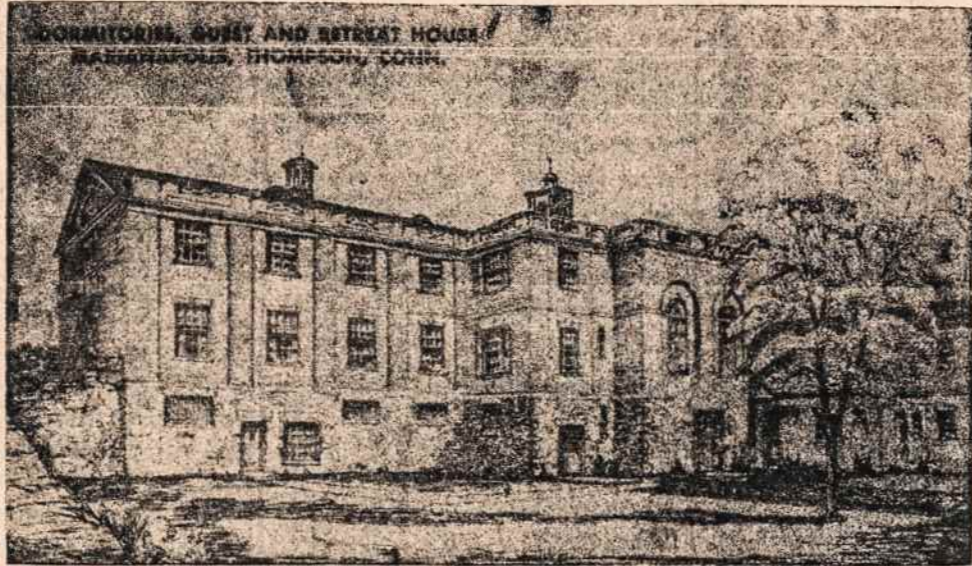
— Uždarvė kastantinka! — artoritetiškai patarė ponas Toks ir nusirežes avėsi toliau savo naujus batus ir pusbalisai mintijo:

— Ale tu man pataikink žmogu visai be kultūros! Savo pišias idėias brukte brukta. Ot, tokiam reikiuo dalvauti kultūrininku suvažiavime Chicago! Būtu pramokės bent mandacumo, nesikabinėtu prie mano bato, kuriuose įdėjau tauri serai, kaip per Jonines pas Oną.

VISKAS KEIČIASI

Antrajam karui praūžus, laimėtojai vokiečiams apkarpo visokia pramonė, o karine visiška uždraudė, įskaitant gaminti ir karinio pobūdžio vaikams žaislus. Laikai keičiasi, o su jais ir žmonės. Amerikiečių vertelgos jau atskubėjo į Vokietija užsakyti didelius kiekius naujosios vokiečių armijos — Bundeswehr — kareiviuku, kad jais amerikoniškai galėtų "insidžiuoti" per ateinančias Kalėdų šventes.

Taip pat garsioji Solingeno peilių bei kitokių piauštųjų gamykla gavo užsakyma ko skubiausiai pagaminti 8000 hitleiriu SS peilių. Vadinasi, Amerikioje dar yra žmonių, pagalvojančių apie Fuehrerį ir jo šunybes.

MARIANAPOLYJE ruošiamasi Šiluvos šventei

Šiluvos Marijos šventė įvyks sekmadienį rugsėjo 9, Marianapolyje, Thompson, Conn. Tą pačią dieną bus pašventintas naujai atremontuotas pastatas, kuriame yra kambariai studentams, o vasaros metu — atostogautojams ir rekoлектantam. Šventės programa prasidės Kryžiaus keliais parke, 1:30 v. p. p. Seks naujų pastatų pašventinimas, kurį atliks marijonų provincijolas, T. Valentinas Atkočius, MIC. Po to bus Marijos valanda, iškilminga procesija su Sv. Sakramentu ir palaiminimas.

Pastatų pašventinimas su-tampa su 25 metų sukaktimi pašventinimo ir pavedimo Marianapolio Marijos globai, kurį atliko a. a. J. E. vysk. Petras Būčys.

Į Marijos dieną visi, ypač Naujos Anglijos lietuviai, kviečiami kuo gausiau atvykti, ir per Šiluvos Marijos užtarimą prašyti Dievo gailėstingumo žmonijai, taikos pasauliui ir išvadavimo iš vergijos pančių brangiai tėvynei Lietuvai. Tą dieną jokių kolektų nebus.

Liepos 4 d. Lietuvių dienos parengime sekantieji buvo lai-

mingi. Daniel Wheeler, Hudson, Mass., \$100; W. Crabtree, Putnam, Conn., \$75; Junis Puishys, Milford, Conn., \$50 ir Jieva Dundė, Pittsburgh, Pa., \$25.

ELIZABETH, N. J.

Adolfas Brazinskas, laidotuvių namų direktoriaus sūnus, šiomis dienomis baigė dantų gydytojo mokslus. Jis bus trečias dantistas Elizabeth. Ligi šiol tebuvo V. Blažys ir Ed. Degutis.

Matusaitis, sportininkas, išvyksta Baltimorėn, kur gaus nuolatinį atlyginimą ir toliau lavinsis sporte.

Sesuo Salomė Zalepukaitė, pranciškiečių, atšventė 25 metų sukaktį kaip yra vienuolyne. Pittsburghan ji jos iškilmes buvo nuvykęs brolis Jonas ir kleb. kun. M. Kemėžis.

Kompoz. J. Žilevičius minėjo 5 metų žmonos mirties sukaktį. Kompozitorių aplankė profesorius Vladas Jakubėnas su žmona iš Chicago, Vyt. Alseika, grįžęs iš Vokietijos ir muz. K. Žiziūnas iš

Montrealio. Pastarasis tarėsi dėl jo parašytų dainų leidimo.

Dr. J. Puzinas iš Philadelphia buvo atvykęs pas komp. J. Žilevičius Liet. Enciklopedijos reikalais. J. Žilevičius yra muzikinio skyriaus redaktorius. (Elz.)

STUDENTŲ ATEITININKŲ

vasaros stovykla šiais metais įvyksta Camp St. Vincent de Paul, Middle River, Annapolis, Md. Stovyklavietė yra tarp Baltimorės ir Washingtono, lengvai pasiekama automobiliais, traukiniais, autobusais. Stovykla prasideda rugpjūčio 26 ir tęsis iki rugsėjo 6. Tą progą ruošiamas Baltimorėje literatūros vakaras, išvyka į Washingtoną. Visi stud. at-kai ir jų bičiuliai kviečiami stovykloje dalyvauti.

VEL NAUJI GYVENTOJAI

Omaha, Nebr. Ponia Jonikienė dėjo visas pas.angas atkviesti savo tėvelius į Ameriką ir kantriai laukė Ciglerių iš Vokietijos. Su savo vyrų Juozu ji išgijo didelį namą dviem šeimoms gyvenū. Jos ilgas laukimas išsipildė, kai jai buvo pranešta iš klebonijos, kad liepos 26 tėveliai bus Omahos stotyje. Ciglerai yra patenkinti savo kelione ir labai džiaugiasi, kad vėl kartu gyvens su savo dukrele. Mes omahiečiai linkime jiems ilgai ir laimingai gyventi Omahoje.

Antros pobūvis

Liepos 29 buvo mūsų antras pobūvis. Be orkestro grojo šokiams patefonas su garsiakalbiu. Už kelių blokų buvo galima girdėti lietuviškas dainas ir šokius. Gi tiems, kurie dalyvavo, buvo malonu šokti kartą

prie patefono muzikos, o kita karta prie orkestro. Be darbininkų, pirmiau minėtų, dar iš šie nuosirdžiai prisidėjo. Prie šio stalo dirbo ponia Krikšniūnė ir Ona Ogilvienė, Ponia Navickienė valdė patefoną ir džiugino mus gražiomis lietuvių dainomis. Prie gėrimų stalo dirbo Jonas Povilaitis. "Laimę suko" Bronius Burdžius ir Juozas Yakopec.

Povilas Paškevičius su savo žmona pravedė naujus šviesos laidus, juos pakabino ore ir artistiškaip pagražino visą apšvietimą. Kai paklaustas, kiek jis norės už medžiagą ir darbą, maloniai atsakė "Tai mano auksa mokykla!" Didelė dienos dovana laimėjo Margarita Mikenaitė. Kitas pobūvis bus rugs. 26.

Grynais pinigais aukėjo mokyklos skolom mokėti: Mėta

Perlabach \$53.00 ir Jonas Saraka Sr. \$10.00.

Kun. Patrik O'Connor, kuris buvo vienuoika metų katalikų laikraščių korespondentas Korėjoje, buvo sustojęs Omahoje ir padarė pranešimą kunigams apie rytus. Jis du kartu buvo Habrino miesto Mandžiurijoje. Pirmą kartą jis susitiko su kun. Cikota, su juo pranciūziškai kalbėjo. Bet antrą kartą apiankius Habrin, jo tenai jau nesurado. Jam buvo pranešta, kad kun. Cikota mirė komunistų kalėjime.

Kun. Cikota vedė šv. Misijas Omahoje prieš 15 metų.

Viestinis

GEORGE L. DECKER, JR.
INSURANCE
135 SOUTH LA SALLE ST.
CHICAGO 3, ILLINOIS
Franklin 2-7300

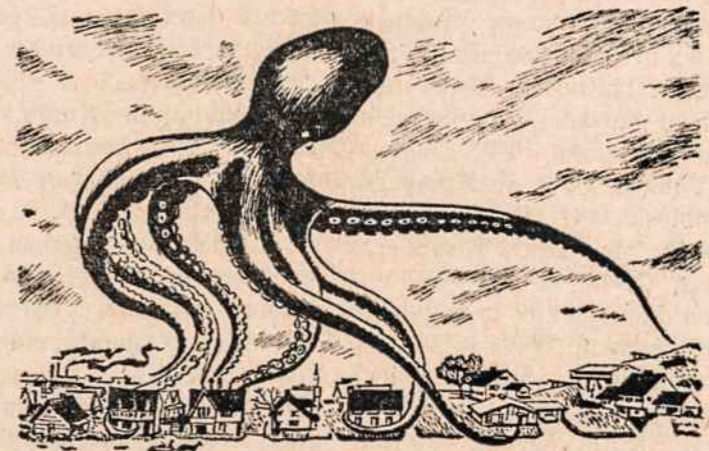
TO PLACE HELP WANTED ADS ASK FOR AD TAKER. TELEPHONE: DEABORN 2-0819.

HELP W. MALE

BRICKLAYERS
Qualified Reinforcement Rodmen
LARGE CONSTRUCTION PROJECT
IN NORTH LAKE, ILL.
THIS IS A JOB OF LONG DURATION AND WILL GO WELL INTO NEXT YEAR
LOCATION 1/2 MILE NORTH OF NORTH AVE.
ON WOLF ROAD
The Austin Co.
Fillmore 5-4910 and Austin 7-2756

HELP WANTED FEMALE

TOP NOTCH
STENOGRAPHER
WHO HAS SECRETARIAL ASPIRATIONS
REQUIREMENTS: Shorthand 90 words per minute. — Typing 60 words per minute. Forty hour week.
BENEFITS:
• 24 working days paid vacation
• 8 paid holidays per year
• Generous sick leave, retirement plan, hospital and insurance program
PHONE MR. C. E. DREW — COLUMBUS 1-1278
— Local office of —
SANDIA CORPORATION
A subsidiary of the Western Electric Company, engaged in research and development of nuclear weapons

NO HOME IS AN ISLAND

One decaying home is all it takes to start an entire street sliding downhill. Blight breeds from small beginnings. It thrives on minor flaws in one house, then silently spreads... surging outward to ravage entire communities.

Realize the contagious virulence of blight. Remember that your property value is largely determined by general community conditions. The worth of your home can increase or decrease as your neighborhood improves or declines.

Take pride in your property — make timely renovations and repairs. Then act with your neighbors to protect your community. Some slums are beyond repair and must be torn down. Others can be remodeled and saved. Support the local groups which combat standard housing — which seek higher living conditions for all.

Group action stops slums cold. Your actions will encourage many others. Your efforts can help strengthen and safeguard both community and country.

For information about how you can work with your neighbors to improve your home, your neighborhood and your community, write a letter explaining the exact information you need to A. C. T. I. O. N., Box 600, Radio City Station, New York 20, N. Y.

GOOD NEIGHBORHOODS ARE OUR NATION'S STRENGTH
ACTION
American Council To Improve Our Neighborhoods

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Naujasis Testamentas	\$2.00
Saulės giesmė, A. Maceina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maceina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonesca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Sventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Dievas ir žmogus, Prel. Bartkus ir J. Aleksa	5.00
įrišta	6.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00

MALDAKNYGES

Atlaidų šaltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 433 p.	2.00
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25 ir 1.50 (geresniais viršeliais)
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas	2.00
de luxe.	4.50
Odos imitacija	2.50
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa.	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Telšių kankiniai, 100 p.	0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p.	2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Česlovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p.	2.00
Nepriklausomos Lietuvos pinigai, J. Karys	5.00

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažeraite	1.00
Gabija, metraštis	6.00
Medinis arklys, E. Williams, 192 p.	2.00
Susitikimas, J. Gallius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apyskaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už siela, D. Pilla, 304 p.	2.00
Žirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p.	1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

ANGLISKOS:

4 Martyred Bishops, T. Narbutas	0.10
Soviets Kill God in Lithuania, T. Narbutas	0.10

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Be tėvynės brangios, J. Aistis, 60 p.	0.50
Kelionė, A. Tyruolis, 126 p.	1.25
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (įrišta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Lauku liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marios, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Gims tautos genijus, L. J. Voicekaskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Motulė paviliojo, L. Pelėda	0.60
Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Vaikų knygelė, Vysk. Valančius	1.20
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

IVAIRIOS

Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (įrištas)

SPORTAS

Septynių sporto žaidynių antras ratas

Fasko nutarimu šių žaidynių varžybos pavestos pravesti De troite LSK Kovui rugs. 1—2 d. Detroito ir Windsore.

Zaidynių programoje bus:

a) Lengvoji atletika

Vyrams:
100 m, 200 m, 400 m, 500 m, 1500 m, 4x100 m estafetė; 3000 m ėjimas; šuolis į tolį, į aukštį, trišuolis, šuolis į augštį su kartimi; rutulys, diskas, ietis.

Moterims:
50 m, 100 m, 4x60 m estafetė; šuolis į tolį, į augštį, rutulys, diskas, ietis.

Jaunims:
100 m, 200 m, 1000 m, 4x100 m estafetė; šuolis į tolį, į augštį; rutulys (12 lbs.), diskas (jaunių), ietis (jaunių)

Mergaitėms:
60 m, į tolį, į augštį, rutulys, diskas.

Jaunučiams:
60 m, 4x60 m estafetė, šuolis į tolį, rutulys (8 lbs.)

b) Plaukymas

Vyrams:
100 Yd. laisvu stiliumi, 400 Yd. laisvu st., 100 Yd. krūtine, 100 Yd. nugara.

Moterims:
50 Yd. laisvu st., 100 Yd. laisvu st., 50 Yd. krūtine, 50 Yd. nugara.

Jaunims:
50 Yd. laisvu st., 100 Yd. laisvu st., 50 Yd. krūtine, 50 Yd. nugara.

c) Lauko tenisas

vyrų vienetas, vyrų dvejetas,

moterų vienetas, moterų dvejetas, mišrus dvejetas; jaunių vienetas.

d) Futbolas 'soccer.'

Jaunių ir mergaičių gimimo datų riba 1938 sausio 1.

Jaunučių — 1942 sausio 1.

Zaidynėse turi teisę dalyvauti kiekvienas lietuvių sporto vienetas ar atskiras sportininkas, nenusižengęs sporto mėgėjų drausmės nuostatom ir per atitinkamą sporto apygardą registruotas Fasko bei turįs galiojančią sportininko registracijos kortelę.

Visi laiku užsiregistravę dalyviai bus aprūpinti maistu ir nakvyne, tačiau kelionės išlaidas pasidengia patys.

Visi dalyviai privalo būti pasiimti savo asmens dokumentus, kurie bus neišvenigiamai reikalingi JAV-ųjų — Kanados sieną peržengti vykstant iš Detroito į Windsorą.

Dalyvių registracija vykdoma per sporto klubus, užpildant tam reikalui prisiūstus registracijos lapus. Sporto klubams nepriklausa sportininkai registruojasi tiesiai pas rengėjus.

Registracijos terminas — 1956 rugpjūčio 10.

Registracija vykdoma ir visos informacijos gaunamos pas Algį Rugienių, 9389 Broad St., Detroit, Mich., telef. WE 5-1354.

Futbolo rungtynės tarp latvių rinkinių ir Lietuvių Sporto klubo vienuolikės iš rugpjūčio 12 nukeltos į rugpjūčio 19 d., sekmadienį. Rungtynių pradžia 6 v. v. Vieta Metropolitan Oval, Andrews Ave., Maspeth, L. I., N. Y.

OP, IS VANDENS! Floridoje Marinelande, šis išdresiruotas jūros padaras, pats sverias 300 svarų, išloka iš vandens 16 pėdų aukščiau.

Dings po vandeniui

Vienas archeologiniais paminklais turtingiausias Egipto žemės sklypelis 10 metų laikotary bus palaidotas po 70 metrų gylio vandeniui. Mat, 5 km. užtvanka turės Nylo vandenį sulaukyti. Tokiu būdu atsiras didžiulis tvenkinys, iš kurio galės sudrėkinti didelius dykumos plotus bei įrengti elektros jėgaines, duodančios Nubijos sričiai šviesos ir pramonei energijos. Prieš 50 m. toj vietoj statyti įrengimai negali atlikti savo darbo nei sulaukyti vis besiplečiančios dykumos.

Tam tikslui Egipto vyriausybė dairėsi paskolos. Jos visi žadėjo, o pirmiausia Amerika. Bet Egiptui ėmus burkuoti su Rusija, reikalai taip susipainiojo, kad nė Amerika nenori savo milijonų sukisti.

Egiptui verkiant reikia aukoti savo senienų dalis. Tai yra gyvybinis klausimas. Dar Napoleono laikais egiptiečių tebuvo tik apie 2 milijonai, šian dien jų yra arti 22, o už 10 metų dar keli milijonai priaugę. Tačiau viso pasaulio egiptologai choru ėmė rėkti. Mat, ta Nubijos sritis, palyginus, neseniai imta tirti. Užtikta Abu Simbel šventovė su rausvo granito statulom. Tą šventovę faraonas Ramzes II pastatė karalienės Nefertari garbei.

Į tą reikalą ėmė kištis Unesco. Jos pastangomis, sutikus Egipto valdžiai ir remiant žymiausiems pasaulio egiptologams, Kairo mieste susikūrė specialus archeologinis komitetas, pasiėmęs sau uždavinį apsemsiančią sritį gerai iširti ir jos senienas išgelbėti. Visa tai, kas įmanoma paimti, bus rūpestingai surinkta ir padėta į atskirą muzėjų, kurį mano arti tos vietos pastatyti. Pačią Abu Simbel šventyklą mano apjuosti drėgmės nepraleidžiančia siena, Egipto vyriausybė, Unesco ir Louvre muzėjus apeliavo į viso pasaulio šios srities mokslininkus, kviesdami talkon. Jų jau ten daug nuskubėjo.

Margam pasaulyje

Velniukai prie vargonų

Anglijoje trys šešiamečiai vaikai būtinai užsigėidė įsitaisyti žaidimams švilpukų. Bet kaip? Dingtelėjo mintis susišėlpti iš artimų St. Lawrence bažnyčios vargonų. Ten juk švilpukų krūvis; tik imk ir neškis. Kiek sunkiau su senu zakrastijonu. Jis vis ten painiojasi ir vaikų neglosto. Gal dėl to sielos surambėjimo, kaip žmonės spėliojo, Viešpats jį buvo nubaudęs kažkokia keista velnių baime. Tai puikiai žinojo ir vaikai. Apsirengę jie raguotais ir uodegotais velniškais drabužiais, pasiėmė tinkamus prietaisus — ir marš prie vargonų. Senis, išvydęs velniukus bažnyčioj, krito apalęs. Kol jis atsipeikėjo, kol priešaukė žmones, "velniukai" spėjo apsirūpinti švilpukais ir dingti. Nuostolių vargonams padaryta už 20 sterlingų.

Gera maicinė

Vienas žurnaišas pasiūlė savo skaitytojams pasisakyti troškimus bei norus, kurie savo prigimtini būtu sunkūs ir nepatogūs atvirai išsireikšti. Turiu — atsiliepti skaitytojas H. R. iš Bostono, — kad mano žmonai kas žadą atimtu, kad ji negalėtų nė žodžio išarti.

Tuščios pastangos

Mrs. F. Fooshes sugalvojo gintis nuo uodu, kurie ją nedavė ramybės. Tam tikslui pati padarė pragaro mašiną, leidžiančią uodams kenksmingus nuodus ir, ją pakabinusi palubę, išėjo aplankyti draugės. Grįžusi sužinojo, kad būta gaisrininkų, nuostolių padaryta per 10 tūkstančių ir... uodai išlikę gyvi.

Rusijoje

susirūpinta popieriu, nes reikia perspausdinti milijonai naujų vadovėlių, kuriuose Stalinas būtų nuvainikuotas.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.

Brooklyn 8, N. N.

Tel. APplegate 7-7083

KINGSBRIDGE HEIGHTS NURSING HOME

Complete Care for Aged

Chronics and Convalescents

Reasonable Rates

3422 Cannon Pl. Bronx 63, NY

KI 8-0790

REAL ESTATE

SONATA MOTEL

2703 Atlantic Ave.

Phone 2-5055

Block to Beach, near all Churches and Amusement Center.

Offers the finest in modern resort accom. Room-controlled music. Bathing. Free Parking. Reasonable rates.

BOB A. LUGLIO, Prop.

For a Vacation in the Country You Can't Beat

BLARNEY STAR HOUSE

Route 145 East Durham New York

Freehold 7736

Hollywood Beds Semi-Private Bath Rooms

Near Church and Village

DANCING NIGHTLY TO

JIMMY GANNON'S ORCHESTRA

For Information Write or Call the Above Number

M. McNally, Proprietor

SCHILDWACHTER

2970 EAST TREMONT AVE., NEW YORK 61, N. Y.

FUEL OIL For Home and Industry

TA 8-2500

HEV-E-OIL PROMPT SERVICE

BELO GENERAL MOTORS PRODUCTS QUALITY RAY BURNERS

OIL BURNERS

SALES—INSTALLATION—CONVERSIONS—REPAIRS

LOWER OFF SEASON PRICES NOW IN EFFECT

TA 8-2500

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

HELP W. MALE

JEWELRY CRAFTSMEN

Opportunity in modern shop for jewelers and setters, skilled in fashioning hand-made Write Tiffany & Co. 727 5th diamond platinum jewelry.

VACATIONS

MAYFAIR

221 E. Oak Ave.

117 E. Maple Ave.

Wildwood, New Jersey

Rooms and Apts., large and small, Near beach, amusements and Catholic Churches. Free Parking — Make Reservations Now

Wildwood 2-2147 — 2-3131.

PIKE COUNTY

Scant 7 acres of beautiful land with three fully equipped modern housekeeping cottages. Each sleeps 6. Large house, out buildings, tools. Poor health forcing sale. Near Catholic Church.

George Schroeder, Paupack, Pa.

"Headquarters for Lovers of Seafood"

OYSTER CREEK INN

Operated by Robert Kupple & James Kinsey. Full Line of Sea Food — Steaks — Chops — Etc. Everything For The Fisherman

Your Favorite Beverages

Oyster Creek Dock

Leeds Point

Phone: PLeasantville 1871

Johnson's Farm

BELVIDERE, R. D. 1, N. J.

Telephone: 5-4021

Visit the most beautiful resort in North West Jersey, set high in the Scott Mts. All modern improvements, concrete pool, tennis, shuffleboard, recreation hall, 3 well planned meals daily — 36th year.

Weekly Rates, \$40.00

Children, \$25.00

We also cater to clubs, outings and picnics. Write for booklet.

MRS. L. E. YOUNG

APARTMENTS

Rooms—Day, Week, Month

Hot and Cold Showers

52 Kearney Avenue

SEASIDE HEIGHTS, N. J.

PIGOTT'S GRANDVIEW HOUSE

32 Grandview Ave.

Keansburg, N. J.

For Reservations

Tel. Keansburg 6-9727

Block to beach, near stores, church. Bus stop at center.

Children welcomed. Under new management. Mrs. J. Pigott, Prop.

VACATIONS

Lord Baltimore

121 S. So. Caroline Ave., Atlantic City, N. J.

Rooms with running water, \$2 and up per person.

Air cooled rooms, shower, bathing and parking.

Near Catholic Church

Now under new ownership

Phone Atlantic City 5-6192

HOTEL BON AIRE

WILDWOOD, N. J.

231 E. MAPLE AVE. Close to Beach

All rooms with hot and cold running water. Some with private baths. Bathing from hotel. Near Catholic church and amusements.

ROSELYN HAYES, Prop. Phone 2-8094

"A Home Away From Home" OPEN ALL YEAR

ROSE - WELL

Box 85, Freehold, N. Y. Enjoy your vacation in beautiful Catskill Mts. Spot out of ordinary. Excellent food, hot and cold running water in all rooms. Lawn sports. Near all churches. Free booklet. Cairo 9-9335. ANNIE & KURT EIFLER, Props.

TRYON INN

NEAR COOPERSTOWN

Delightful vacation resort in atmosphere of charm. Famous for delicious foods, graciously served. Friendly cocktail lounge. Beautiful mountainous surroundings. Swimming, movies and churches nearby. Reasonable rates. Request brochure. E. McKone, Cherry Valley, N. Y.

MODERN ROOMS

212 E. Oak Ave., Wildwood, N. J.

DAY, WEEK OR MONTH

Near beach, bus, railway stations and Catholic church. Parking.

MRS. MARTIN Phone 2-5722

MAGNER'S MANOR

30 E. Maple Ave., near Beach, WILDWOOD, N. J.

Located near Catholic Church and Amusements. Mrs. MAGNER, Prop.

Phone 2-5039

VILNONĖS MEDŽIAGOS LIETUVAI

IVEŽTOS IR VIETOJE GAMINTOS

• Medžiagos vyrų ir moterų eilutėms, švarkams, suknelėms.

• Sielkiniai, rayoniniai, medvilniniai kaspiniai, vilnų audklai. Yardsai ir gabalais.

• Didelis spalvų ir pavyzdžių pasirinkimas.

• Geriausios rūšys, prieinamos kainos.

(Atsinešk šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas)

SAMUEL BECKENSTEIN, INC.

TRYS DIDELES KRAUTUVĖS

118 Orchard St. 125 Orchard St. 130 Orchard St., N. Y. C.

GRameroy 5-4525

Closed Saturday, open Sunday 9 A.M. to 6 P.M.

Privaziavimas: 8 Ave. Ind. Line, Train D iki Delancy St. Nuo čia pesčiam trumpas kelias iki Orchard St.

TALARSKI

FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose, prieinama kaina.

Tel. CHapel 6-1377

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto sritį dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS

BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorko.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Susipažink su

LAISVĖS PROBLEMA

Stasio Ylos

246 psl., kaina \$2.00

Gaunama: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

LDS CENTRO VALDYBA

Garbės Pirmininkas

J. E. Arkivyskupas

Richard J. Cushing, D. D.

Dvasios Vadas

Kun. Pr. A. Virmauskas

50 Flaherty Way

So. Boston 27, Mass.

Pirmininkas

Vincas J. Kudirka

37 Franklin St.

Norwood, Mass.

Vice Pirmininkai

Vladas Paulauskas

Juozas Glavickas

Sekretorius

Antanas F. Kneizys

50 Cottage Street,

Norwood, Mass.

Finansų Sekretorius

Nell Meškūnas

91 Congres Ave.

Waterbury, Conn.

Iždininkė

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

LLK posėdis su min.
S. Lozoraitis

Rugpjūčio 1 Free Baltic House patalpose, New Yorke, įvyko Lietuvos Laisvės Komiteto posėdis, kuriame dalyvavo min. S. Lozoraitis ir gen. kons. J. Budrys. Posėdyje atvirai ir palyginti išsamiai pasiaiškinta visa eilė Lietuvos laisvinimui svarbių klausimų: dabartinės tarptautinės padėties keliai Lietuvai klausimai ir jų konkretus sprendimas; Lietuvos egziliinių veiksmų bendradarbiavimas su kitų sovietų pavergtųjų kraštų egziliinių veiksmiais per PJT ir Lietuvos diplomatų išjungimas į Lietuvos delegaciją PJT; Lietuvos egziliinių veiksmų bendradarbiavimas su Lietuvos kaimynais ir ypač su Baltijos valstybėmis; Lietuvos revindikacijų klausimas ir kt.

Rugpjūčio 2 min. Lozoraitis vizitavo Estijos ir Latvijos Laisvės Komitetus. (Kor.)

Dail. A. Vitkauskaitė-Merker rugpjūčio pabaigoje meno tikslais išvyksta į Europą. Kelionėje mano išbūti pusmetį. Per tą laiką dailininkė aplankys didžiuosius meno centrus. Ilgiausiai sustos Prancūzijoje, Italijoje ir Ispanijoje. A. Vitkauskaitė - Merker vaikystėje buvo atvežta į Ameriką, bet išsilaukė lietuviškoje dvasioje ir sklandžiai kalba lietuviškai. Savo taptyba ji gražiai reiškiasi tarp lietuvių bei svetimtaučių. Ji, nuolat gyvendama New Yorke, uoliai dalyvauja ir šios apylinkės lietuvių kultūrinėje veikloje.

SKUBIAI PARDUODAMI

du trijų šeimų po 6 kambarius namai, Aliejum centralinis vandens ir kambarių šildymas, vandentiekio variniai nauji vamzdžiai. Žemės plotas 51 x 134 pėdos, sodas su bitynu ir 36 aviliai. Bitynas su aviliais, medum ir įrankiais gali būti perkamas atskirai. Gražiausia ir aukščiausia vieta ant Grand Ave. Maspeth (tarp 73 ir 74 gatvių), pusė bloko ligi autobuso ir 8 bloka ligi 8 ir 6 Ave. traukinio stočių. Taip pat išnuomojami bevaikėi porai du kambariai su virtuve. Parduodama išsikilant dėl sveikatos ir šiltą kraštą. Skambinti vakare po 7 val. Defender 5-7494 arba atsilankyti 73-43 Grand Ave., Maspeth, N. Y., antras aukštas.

WENDELL BERMAN
Chairman

PATRICK J. (SONNY) McDONOUGH
President

ANNOUNCING THE FORMATION OF A NEW SOUTH BOSTON BRANCH OFFICE

We cordially invite the many friends of the late Roman J. Vasil and the late Anthony J. Kupat, whose respective businesses we have purchased from the heirs, to continue to rely on us for their insurance needs.

We look forward to serving their loyal customers and many new customers in South Boston as one of the best-equipped general insurance agencies in New England, specializing in fire insurance and service for automobile owners.

Whether it's business or personal insurance... when the Wendell Berman Insurance Agency services your policies, you can be sure of experienced handling and assistance!

WENDELL BERMAN INSURANCE AGENCY

88 Broad Street
Tel. HU 2-2020

in South Boston, 559 E. Broadway
AN 8-5078 formerly A. J. Kupat

Iš Brazilijos,

Sao Paulo mieste, Amerikos ir Kanados aplankyti atvyko Stasys ir Elena Meilūnai su dukterimi Milda ir sūnum Stasiu. Meilūnai Brazilijoje gyvena jau arti 30 metų, yra gerai įsikūrę. New Yorke lankė pranciškonus ir Darbininko redakciją užsisakydami ir patį laikraštį.

Vladas ir Nijolė Palubinskai, grįždami iš vasaros mėnesio Kennebunkporte, lankėsi New Yorke, pranciškonų vienuolyne ir Darbininko bei Ateities redakcijoje. V. ir N. Palubinskai gyvena Clevelande. V. Palubinskai dirba vienoje įmonėje braižytoju. Nijolė Vedegytė - Palubinskienė, dailininkė, padeda pailiuoti Ateities žurnalą.

HAROLD E. STASSENAS iš Washingtono išvyksta viso mėnesio žygiui agituoti už gub. Ch. Herter

GARSESNĖS ŠVENTOVĖS NEW YORKO VALSTYBĖJE

Kasmet arti milijono žmonių aplanko šešias garsesnes katalikų šventoves New Yorko valstybėje.

Daugiausia lankoma Amerikos Kankinių šventovė, **Aurillesville**, turinti labai gražią Mohawk Valley panoramą. Rektorių kun. L. Devaney, S. J., yra apskaičiavęs, kad nuo gegužės iki spalio mėn. atsilanko virš 400,000. Čia tarp 1642—46 m. buvo nukankinti pirmieji Amerikos misionieriai: Isaac Jogues, Rene Goupil ir John La Lande, kurie vėliau buvo pakelbti šventaisiais.

Salia vingiuotų kalvų yra kryžiaus keliai, pastatyti ant kankinių krauju nulieto tako. Iš šventovės, pastatytos ant kalvos, matyti ramioji Mohawk upė. Šioje Svč. Marijos Kankinių šventovėje gali tilpti 6000 žmonių.

Netoli nuo Aurillesville, **Fondoje**, yra paminklinė šventovė karmaitėi, Katerinai Tekakviti, kuri greit pasieks altorių garbę. Šiais metais liepos 29 d. suėjo 300 metų nuo jos mirties. Ji yra vadinama "Mohawks lelija". Jos gimtajame kaimelyje buvo nukankinti pirmieji misionieriai. Čia yra ir indėnų muziejus. Ir šią vietą.

Prof. Adomas Galdikas vasaros atostogas praleidžia Maine valstybėje — Greene. Pamėgęs šio krašto gamtą, visą laiką pašvenčia kūrybai. Dailininkas šį rudenį planuoja aplankyti Amerikos pietines valstybes ir susipažinti su jų gamtovaizdžiu.

IŠNUOMOJAMAS

kambarys su vonia. Kreiptis: Tel. HY 7-4459 arba rašyti: Mrs. P. Kazakevičienė, 247 Starr St., Brooklyn, N. Y.

ta kasmet tūkstančiai žmonių aplanko.

Prie Buffalo, **Lackawanna**, yra Svč. Marijos Pergalės šventovė — bazilika. Ją pastatė kun. N. Baker, vadinamas "vargšų tėvu". Manoma, kad esanti viena iš gražiausių Amerikos bažnyčių. Salia yra pastatyta našlaičių prieglauda ir ligoninė. Maldininkų atsilanko apie 300,000 į metus. Kasmet pravedamos penkis iškilmingos novenos.

Si šventovė yra pastatyta iš baltojo marmoro renesanso stiliume. Nuostabiai gražūs vidus. Ją pastatė architektas G. Raggi, meno mokyklos profesorius Romoje. Šią šventovę yra aplankę senatoriai, kongresmenai ir New Yorko valstybės gubernatorius A. Harriman.

Kita garsi vieta yra šv. Antano šventovė arti **Peekskill**, Hudsono slėnyje. Ji priklauso vienuoliams pranciškonams. Kasmet ją aplanko apie 25,000 maldininkų. Be to, čia yra Svč. Marijos Išpirkimo koplyčia ir šv. Kristoforo viešbutis, kuriame priglaudžiami visų tikėjų, visų rasių ir spalvų berniukai. Ši vienuolyną įsteigė episkopas kun. Paul Francis, kuris 1909 m. perėjo į katalikų Bažnyčią. Jis pradėjo religinę radijo programą, pavadintą Sveika Marija, transliuojama iš keturių šimtų radijo stočių.

Tame pačiame Hudsono slėnyje yra ir **Maryknoll, misionierių centras**. Nors ši vieta neturi šventovės vardo, vienok ją kasmet aplanko 50,000 žmonių. Si vieta garsi muziejais ir Liurdu, originaliai imituojančiu Prancūzijos Liurdą. Jį pastatė garsus japonų menininkas prof. Kado. Prisiminti, kad tai buvo padaryta antrojo pasaulinio karo metu.

Gražiose Helderberg kalnuose, netoli **Altamont**, apie 17 mylių į vakarus nuo Albany, yra La Salette šventovė. Čia lankytojas pamatys jaudinančią istoriją, įvykusią mažame Prancūzijos kaimelyje, 1846 m. rugsėjo 19 d. Dievo

Motina Marija apsiėmė dviem piemenėliams: Melanie Matthew, 15 metų, ir Maxim Giraud, 11 metų. Svč. Marija sedėjo ant didelio akmens ir karčiai verkė. Ji prakalbėjo piemenėliams, prašydama, kad jie pasakytų žmonėms, jog kris ant jų baisi bausmė, jei nepames nuodėmingo kelio. Ji pažadėjo Dievo gailėstingumą, jei pasaulis gailės.

Pradėjo rinktis minios žmonių, įvyko stebuklingi pasveikimai. Vyskupas ištyręs stebuklus, įsteigė Svč. Marijos La Salette vardu misionierių ordiną, kurį patvirtino Popiežius Pijus IX, o Leonas XIII pastatė baziliką.

Sv. Pranciškos Ksaveros Cabrini šventovė yra **New Yorko mieste**, 701 Fort Washington Ave. Ji buvo vienuolė imigrantė, pirmoji Amerikos pilietė tapusi šventoji. Jos kūnas paguldytas po altoriumi, kurį kasdien lanko maldininkai. Sv. Pranciška Cabrini paskelbė šventąją Popiežius Pijus XII sausio 11, 1944.

Motina Cabrini įsteigė Sventiausios Širdies misionierės seseris, pastatė trisdešimt mokyklų, dešimt našlaitynų, šešis vienuolynus, šešias ligonines ir keletą bažnyčių. **B.M.**

PADEKA

Putname, Nekalto Prasiidėjimo seserų vienuolyno sodyboje, liepos 28 įvykusiame piknike New Yorko seserų rėmėjų gilda buvo išleidusi dovanom dail. Adomo Galdiko paveikslą. Jį laimėjo Dailidienė iš White Plains, N. Y.

Dailininkas Ad. Galdikas už paveikslą jokio atlyginimo nemėmė, visas pelnas liko seserim. New Yorko seserų rėmėjų skyrius nuoširdžiai dėkoja dail. Ad. Galdikui už dovaną.

Taip pat dėkojama bilietu platintojam ir juos pirkusiem.

Gildos Sekretorė

Wendell Berman - dvi apdraudos įstaigos

Dviejų apdraudos įstaigų savininkams mirus, R. Vasiliui, 11 Granada Ave., ir A. Kupatui, 559 E. Broadway, jas nupirko Wendell Berman agentūra, kurios ofisas yra 88 Broad St., Boston. Jis šias dvi įstaigas sujungė į vieną ir nuo rugpjūčio 1 atidarė antrąją apdraudimo ofisą naujai atremontuotoje Kupsto vardu buvusioje įstaigoje, 559 E. Broadway, So. Boston. Apsidraudusieji anose įstaigoje ir naujai norintieji apsidrausti malonėkite kreiptis į Wendell Berman, kuris mieliai patarnaus.

M. Mason, dirbusi su Kupatu, pasiliko W. Bermano ofisą So. Bostone. Vasilio sūnus ir

Kupsto duktė pasitraukė iš biznio.

W. Berman apdraudime jau dirba nuo 1918 m., jo agentūra dar turi apdraudos įstaigas Lawrence, Mass., Manchester, N. H., ir Portland, Me.

Wendell Berman agentūra turi gerai prityrusius tarnautojus, kurie yra išbuve virš 30 metų apdraudimo įstaigoje. Paminėtini Mr. Sawtelle, Mr. McDonough, Mr. Bailey, Mr. Tuule, Mr. Deese, Mr. Cronin, visi yra specialistai, atskirų departamentų vedėjai.

Si taip sumaniai vedama apdraudos agentūra aptarnauja visus South Bostono gyventojus.

BOSTONO
ŽINIOS

PARAPIJOS PIKNIKAS

Parapijos piknikas, įvykęs liepos 29, praėjo su dideliu pasisekimu. Buvo suvažiavę apie penkis tūkstančius žmonių. Buvo matyti jaunų ir senų, visi bendrai linksminosi ir gerėjosi gražia programa. Buvo apie dvidešimt svečių kunigu.

Labai gražiai pasirodė jaunieji, vadinami "amerikaniukais", visur mieliai patarnaudami. Rodos, kad gauta apie du tūkstančius dol. pelno.

Vienam piknikui pasisekus, žiūrėkime, kad pasisektų ir sekantis, rugsėjo 3, Brocktone. Šio pikniko pelnas skiriamas Jėzaus Nukryžiuotojo seselėms paremti, jų statomai koplyčiai.

Žinoma, būsi

Balfo skyriaus ruošiamoje gegužinėje rugpjūčio 19 Brocktone, miškeliu apsuptam Romuvos parke, gražioje kalvotoje vietoje, toli nuo triukšmo. Bet ir ne dėl to būsi. Ateitum bet kur, jei tik reikėtų padėti Europoje vargstantiems lietuviams. Daug padėjai, bet daug dar jų vargsta. Gi tavo vargas vykstant ir gegužinė bus didžiai įvertintas. Ką sakau vargas? Gegužinė yra malonumas, ypač Romuvos parke. Tuo pasirūpins Balfo skyrius ir Andrius Keturakis. Visi į visų lietuvių gegužinę!

Padėka

Bostono Lietuvių Vyrų Choras nuoširdžiai dėkoja visoms organizacijoms bei atskiriems asmenims, kurie savo aukomis sudarė sąlygas vyrų chorui dalyvauti Dainų šventėje, Chicagoje. Ypatinga padėka priklauso šioms organizacijoms ir asmenims.

Bostono Liet. Piliiečių D-jos klubui už 50 dol., Stepono Dariaus Postui — 31 dol. Amer. Liet. Bendruomenės Bostono skyriui — 25 dol. A. L. R. K. Susivienijimo 94 kuopai — 25 dol. Po 10 dol. aukojo: Bostono Inžinierių Sąjunga, L. D. D-ja Norwood, Mass. P. Visčėnis, V. Zinkevičius, V. Noreika, I. Z. Vasyliūnas. Po 5 dol.: I. Sonda, S. Lesčinskienė, Gofensas, I. Didingis, Jakimavičius, J. Adamonis, J. ir V. Balukonis, A. Stekaskas, A. Vileniškis, A. F. Kneizys, St. Liepas, V. Barber - Gedvila, Juozas Bakšys. Viso suaukota 287 dol.

Taip pat nuoširdžiai dėkojame ir tiems, kurie prisidėjo mažesnėm sumom, darbu arba moraline parama. Mūsų širdis, suaugusi su lietuviška daina, plaka dėkingai visiem mūsų rėmėjams.

Bostono Lietuvių Vyrų Choras

J. B. SHALINS - SALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.
Sutelkiam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

G R A B O R I U S
BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON

Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA

423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

25! W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia Sermenims dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos ta pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkin gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrimitimo, isterijos ir bėmėgės, išgąščio ir karščiavimų, žirdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegoimo ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolijų, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, būniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis

238 Leonard Street
EVERgreen 7-8247.
Brooklyn 11, N. Y.

EVERgreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms,
parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BROOKLYN 27, N. Y.